

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike.
Inzerati: do 30 petih vrst á 2 D, do 100 vrst á 2 D 50 p, večji inzerati petih vrst 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 1 D; Popust po dogovoru. — Inzeratni davek posebej.
Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva
ulica št. 5, priljubno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 34.
Dopolno sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
Receptivov se ne vrača.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji od 4—6 str. po D. 1.50, 8 in več
2 D. V inozemstvu 4—6 str. 2 D., 8 in več po 3 D.
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		V Jugoslaviji		V inozemstvu
		V Ljubljani	po pošti	
12 mesecev	...	Din 240—	Din 240—	Din 360—
6	...	120—	120—	180—
3	...	60—	60—	90—
1	...	20—	20—	30—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno **8** po nakaznici.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Dr. Leopold Lénaud:

V razčiščevanje pojmov.

1. Čovečanska republika.

Vsaka svetovna katastrofa, zlasti pa vsaka velika vojna, ima za posledico rmedo pojmov in neke ekstravagance v mišljenosti širokih množic. To je popolnoma prirodno. Človeški duh je kakor voda, ki pride iz svoje, mirnega stanja in se razburka. Potreba je nekaj časa, da se pomiri in vrne v staro strugo. Tako razburkanost je pripravno polje za različne pustolovce, demagoge, ekscentrične glave, preračunljive špekulante, da se lahko pojavijo med množico in ribarijo v kalnem. Pri takih prilikah se pojavljajo tudi široki pokreti med množicami, ki se razvijajo včasih popolnoma neškodljivo in kmalu zopet usahnejo. Lahko pa tudi povzročijo velike nered. Tako se je pojavil v prejšnjih časih med drugimi tudi hilijazmus in bičevniki, sedaj se je pa pojavil boljševizem in pacifizem.

V naši kraljevini je dobil pacifizem pregnetni izraz za široke množice: »čovečanska republika«.

Pacifizem je zabloda človeškega duha, ki se v večji meri pojavlja po velikih vojnah in nemirih. Psihološko si prav lahko raztolmačimo to pojav. V človeškem srcu je globoko vkoreninjeno hrepenenje po sreči in miru. Vsako človeško srce prirodno želi miru, zlasti pa po velikih pretresih in katastrofah. Vojna je strašna stvar, ki zahteva od človeštva groznih žrtv. Razumljivo je torej, da se pojavi po vojni še toliko močnejša želja po splošnem miru. Ta ideja prevzame predvsem take osebe, ki nimajo pojma in smisla za državo, kakor: učenjake, ki gledajo na svet popolnoma teoretski, umetnike, ki presojajo vse po svojem umetniškem čustvo vanju, slednjici pa tudi široke množice po onih državah, kjer se te množice popreje niso udeleževale javnega življenja in niso imele pojma in smisla za državo.

Pacifizem je po svojem bistvu anarhističen in protidržaven. Država sloni na zakonih. Zakon je ne samo neobhodni pogoj, da lahko država obstoja, on je formalni princip države, ki daje državi njeno obliko. K bistvu zakona pa spada, da ima ekskuzivno moč. Zakon, ki nima izsiljevalne moči, ni noben zakon, nego kvečjemu lep poduk ali dober nasvet. Izsiljevalna moč mora biti ne samo moralna, nego fizična, ker samo ona je učinkovita. Država pa mora imeti ekskuzivno moč ne samo na znotraj, nego tudi na zunan, ker zakoni in postave obstoje ne samo za občevarje

državljanov med sabo, nego tudi za občevarje države z državo. Ni potreba, da je dotična ekskuziva v vsakem slučaju uspešna. So slučajji, da država ne more uspešno prijeti in kaznovati zločinca. Tako so tudi slučajji, da ne more uspešno braniti svojih pravic pred zunanjim neprijateljem. Dovolj je, da ima država redovno efektivno moč, da lahko izsili veljavnost zakonu.

Kdor je torej pacifist, je bistveno protidržaven, ker negira državi to, brez česar ne more biti in kar je njen formalni princip.

Posamni pacifisti so bili tudi pred vojno po vseh državah, zlasti po visoko kulturnih državah. To so bili ali posamni ekscentrični ljudje, ali pa visoko kulturne osebe, znanstveniki in umetniki, ki so se popolnoma predali svojemu idealizmu in pri tem prenesli svoj idealizem tudi na politično polje, za ktere niso imeli smisla in pojma. Berta Suttner je bila slavna nemška pisateljica in če je bila zvrstena pacifistka, se je Nemec nasmehnil: »kot literatka je ekscentrična ženska«. Ali pa so se celo spoštovali njen pacifizem, ne radi pacifizma samega, nego radi plemenitih nagibov Suttnerice. Taki umetniki in in znanstveni pacifisti so bili pred vojno neškodljivi, ker niso imeli vpliva na množice. Radi tega se jih je lahko pustilo na miru, ravno tako, kot če je kakšen profesor bil teoretični anarhist.

Drugo je pa, če ta bolezen v posebnih razmerah, kakor je na primer po velikih katastrofah, zaleze med široke množice. V takem slučaju postane neke vrste duševna bolezen, ali še bolje bi se reklo, kakor zastrupljenje krvi v človeškem organizmu. Tako priliko porabijo po navadi politični pustolovci, narodni šarlatani ali tudi politični njehturalni špekulanti, ali pa ekscentrični talenti, da potegnejo množice za sabo, kar lahko povzroči velike nesreče. Tako se pojavljajo med narodi dogodki, ki so pozneje za narodnega zgodovinarja zelo interesantni, toda povzročajo med narodom mnogo nesreče in zahtevajo mnogo žrtv. V zgodovini imamo mnogo takih slučajev.

Često se pa pacifizem tudi polagoma, kot nek tuberkulozni bacil, uveda med narod in ga razjedajo vedno bolj. Tak narod ima lahko nekaj časa, zlasti ako nima zunanjih neprijateljev, sijajno materijalno in kulturno življenje, toda njegova odporna moč pojema vedno bolj, najprej pred zunanjimi

neprijatelji, pozneje pa tudi v notranjosti in ako ne pride močna reakcija še pravočasno, oslabi narod tako, da podleže najmanjšemu sunku.

Pacifizem je dalje nekrščanski, četudi se včasih pacifisti radi sklicujejo na krščanska načela. Toda oni zamenjujejo kraljestvo božje in kraljestvo tega sveta. Krist pa je jako dobro razločeval oboje. Kraljestvo božje nima meča, ne vojakov, kraljestvo tega sveta ima pa oboje, in sicer zato, da jih rabi. Katoliška cerkev se je morala v različnih časih boriti s pacifističnimi sektami, ki so hotele uvesti na zemlji neko pacifistično krščanstvo. Katoliški cerkvi se ravno to čisto očita, da je grozovito postopala s sektanti. Toda isto so delali tudi drugi. Stari Nemanja, ustanovitelj srbske države, je bogomilске sektante ljuto preganjal, in da ni tako delal, kdo ve, če bi srbska država ne bila imela še žalostnejše usode, kakor jo je imela Bosna? Bilo je pač tako, da so se politične ideje predstavljale v verski obliki in potem so se zopet z druge strani pobijale z verskega stališča. To je bilo s srbskimi Bogomili, kakor s francoskimi Albigeni ali z nemškimi »Wiedertäuferji«.

Pacifizem, ako je razširjen samo med posamnimi intelektualci, je torej neke vrste kurioznost in ekscentričnost, ki ne more biti škodljiva. Ako pa se pojavi v ljudskih množicah, je državna in narodna bolezen, ki lahko postane jako nevarna in se konča čisto z razpadom države, ali pa je je mogoče ozdraviti samo z jako težkimi operacijami.

V bistvu so pacifisti duševno bolni ljudje, ali pa zločinci. Seveda ne vedno taki bolniki, da bi jih bilo treba zapreti v umobolnico in ne vedno taki zločinci, da bi jih bilo treba zapreti v ječo. Dokler pacifizem ne postane ljudska bolezen, ni škodljiv in ni razloga, da se proti njemu ostro nastopa. Berta Suttner ni prepovedala, da bi ne bila Nemčija v militarističnem oziru najjačja država na svetu in Ford ni mogel preprečiti, da Amerika bi ne poslala v Evropo milijonske armade in s tem naredila konec svetovnemu klanju. Toda boljše stvari, poslani od Nemcev, razbili rusko fronto s svojimi pacifističnimi gesli. S tem so podaljšali svetovno vojno in povzročili, da je Rusija prišla pod nemško okupacijo, a po vojni, da je tam zavladal režim, ki je hujši od Džingishanovega.

Radi povojnih razmer se je razpasel pacifizem tudi v naši državi, in sicer, kar je popolnoma razumljivo, med onim prebivalstvom, ki je politično najmanj zrelo in pa tam, kjer so državne tradicije najslabše. Med Hrvatji, kjer je

ta bolezen najbolj akutna, se pojavlja pod geslom: »čovečanske republike«. »Čovečanska« republika je sama na sebi fantom in fraza. Na zemlji ni še nikdar bilo nobene »čovečanske« republike in »čovečanske« države. Pravo »čovečanstvo« vlada v nebesih, kjer je »občestvo svetnikov«, na zemlji mora pa vladati ali »knez tega sveta«, ali pa anarhija. S »čovečanstvom« se na zemlji še nobena država ni osnovala ali obdržala. Ta »čovečanska« bolezen se je sicer široko razpasla, toda država radi nje ne bo propadla in niti ne bo treba

zoper njo uporabljati tako ostrih sredstev, kakor so jih uporabljali državniki v preteklih časih zoper podobne bolezni. Vsekakor bo pa morala država zoper »čovečanstvo« uporabiti primerne sredstva in to tudi prisilna sredstva, zakaj ako se država odreče svoje ekskuzivne moči, da uveljavi zakone, se odreče svojega bistvenega atributa in zavladava anarhija. Treba bo razločevati, kaj je psihična bolezen narodne mase, kaj zavedno delo destruktivnih elementov in kaj ideologija fantastičnih in ekscentričnih posamnikov.

Zadnji poizkusi.

Dolgotrajna kriza, ki se je v soboto podaljšala s čisto nepričakovanim koncentracijskim poizkusom, je že po svojem obsegu dokazala, da vsebuje sila delikatno parlamentarno in politično bazo: kompaktni nacionalni večni koalicije se je zoperstavila enakoštevilna koalicija pestrih opozicijskih manjšin, ki so se hotele brez določene in soglasnega državnega programa polastiti državne oblasti.

Nacionalna koalicija je takoj razumela parlamentaren položaj ter z ozirom na strnjeno opozicijsko blokado, še prej pa vsled njegovega revizionističnega in protidržavnega stališča, opustila misel na širšo koncentracijsko vlado. Odbila je torej predlog poslovne vlade in predlagala kralju razpust narodne skupščine in razpis novih volitev.

Kralj je moral naravno predlog odstopajoče vlade proučiti. Sestavljen si je program konzultacij parlamentarnih voditeljev, da razvidi, ali ni mogoče postaviti najprej poslovne vlade. Tako se je kriza zavlekla čez mesec dni. Posledica konzultiranja, med katerim so se pojavljale znane Radičeve izjave ter še druge neugodnosti opozicijskega bloka, je bila ta, da je kralj zavrgel misel poslovne vlade. Blokaška zveza najraznovrstnejših strank ni nudila garancije, da potraja lojalno državo in ustavno stanje. Da je blok dosegel poslovni mandat, bi bil po kratkih mesecih skupščinskega dela zaključil parlamentarno zasedanje ter uzurpiral kot odstopajoča vlada volilni mandat. Tak mandat bi povzročil absolutno nasilje in pristranske volitve federalističnih voditeljev s pomočjo nečuvne protivladne demagogije. Volitve bi pravile naravnost neresljivo ustavno in državno stanje. Blizaji bi se koncu jugoslovenskega državnega in narodnega edinstva.

Na tak razvoj seveda kralj ni mogel pristati. Kompaktna nacionalna koali-

cija z enotnim državnim in ustavnim programom je vendarle nekaj drugega, kakor pa neizjasnjena zmeda blokaške opozicije.

K temu načelnemu pomisleku so se pridružile še izjave g. Radiča, ki so odprle oči celi jugoslovenski javnosti: sam blok je opustil zahtevo po poslovnosti vladi.

Kralj je ravnal povsem v smislu ustavnosti in parlamentarizma, ko je v soboto po ponesrečenih poslovnih mandatih poizkusil s koncentracijskimi načrti.

Mi smo vedeli že vnaprej, da se g. Trifkovićev mandat ponesreči. Programatično nasprotje med nacionalno koalicio in blokaško opozicijo je tako veliko, da je nobena politična osebnost v Beogradu ne more premostiti. Gosp. Trifković je stavil bloku take pogoje, da jih je moral poslednji že iz doslednosti odkloniti.

Koncentracijski poizkusi so znamenje da se bliža vladna kriza h koncu. Morebiti poveri kralj sedaj po Trifkoviću enako misijo kakemu voditelju opozicijskega bloka. Toda tudi ta mandat iz opisanega programatičnega nasprotja ne more uspeti.

V parlamentarni zgodovini ne najdemo kraljevega primera, da bi se bil ravnal vrhovni činitelj tako vestno in natančno po določbah parlamentarizma in ustavnosti, kakor je storil v sedanjih krizi naš kralj. Dasi mu narekuje ustavnost in državni program nacionalnega bloka, da brez drugega ugodij njegovega predlogu po razpustu narodne skupščine in po razpisu novih volitev, vendar zavlačuje rešitev vladne krize preko celega meseca, pa hoče poizkusiti vse možnosti drugih izhodov in dokazati svojo absolutno nepristranost.

Poslovne vlade so se ponesrečile, sedaj se zaključujejo koncentracijski poizkusi. Če še ti propadejo, tedaj ne

Aleksej Tolstoj.

Polet na Mars.

Mesto pripravljala anarhistično osebnost. Njena volja, njeno hrepenenje, njen patos je — rušitev. Mislijo, da je anarhija — svoboda, — ne, — anarhija hrepeni samo po anarhiji. Dolžnost države je, boriti se s temi rušitelji — tak je zakon življenja. Anarhiji moramo zoperstaviti veselje do reda. V državi moramo obuditi zdrave sile ter jih z najmanjšimi izgubami poslati v boj z anarhijo. Napovedujemo krvoločno vojno. Obrambni ukrepi so samo začasno sredstvo: neizbežno mora nastopiti trenotek, ko odkrije policija svoje občutljivo mesto. Med tem, ko mi podvojimo število policijskih agentov — se pomnožijo anarhisti štirikrat. Mi moramo prvi začeti napad. Porušiti in uničiti moramo mesto.

Polovica amfiteatra je skočila na klopi. Obrazi Marsovcev so bili blede, oči so gorele.

Mesto bo neizbežno, tako ali tako, porušeno in mi moramo sami organizirati to rušitev. V nadaljnjem hočem predložiti načrt razselitve zdravega dela mestnega prebivalstva po vaških naselbinah. V to svrho moramo izrabiti najbogatejšo deželo, — onstran gorovja Liziazira, — ki jo je zapustilo prebivalstvo po državljanski vojni. Čaka nas ogromno delo. Toda cilj je — velik. Seve z rušit-

39

vijo mesta ne rešimo civilizacije, ne odgodimo niti njenega pogina, toda svetu omogočimo — mirno in svečano smrt.

— Kaj govoriš? so zakričali s prestrašenimi ptičji in hripavimi glasovi na klopih.
— Zakaj moramo umreti?
— Zmešalo se mu je!

— Proč s Tuskubom!

Tuskub je zganil samo z obrvmi in amfiteater je utihnil.

— Zgodovina Marsa je končana. Na našem planetu izumira življenje. Znana vam je statistika porodov in smrti. Mine stoletje in zadnji Marsovec bo poslednjičkrat spremljal solčni zaton. Nimamo moči, da ustavimo smrt. Poslednje dni sveta moramo okrasiti s pomočjo surovih in modrih ukrepov z bujnostjo in srečo. Prvo in glavno, kar nas čaka, je, da moramo uničiti mesto. Civilizacija je vzela od njega vse, ono jo zdaj samo razkroja in mora poginiti.

Sredi amfiteatra se je dvignil Gor. — tisti širokolični Marsovec, ki ga je Gusjev videl v zrcalu. Njegov glas je bil globok in lajav. Iztegnil je roko proti Tuskubu:

— On laže! Uničiti hoče mesto, da bi obdržal oblast. Obsoja nas na smrt, da obdrži oblast. On razume, da lahko ostane na krmilu samo tedaj, če uniči milijone ljudi. On ve, kako ga sovražijo oni, ki ne letajo na zlatih čolnih, ki se rodijo in umirajo

pod zemljo, komur so tvorniške stene izsesale dušo, kdor se ob praznikih klati po prašnih hodnikih ter zeha od dolgega časa in kdor s studom požira dim proklete »havre«, ko išče uteh. Tuskub je nam izkopal mrtvaško jamo, naj leže sam vanjo. Mi ne čemo umirati. Rodili smo se, da bi živeli. Poznamo smrtno nevarnost — konec življenja na Marsu. Toda za nas je še rešitev. Reši nas zemlja. — ljudje z zemlje, poldivjaki, zdrava, sveža rasa. Tega se on boji bolj, kakor vsega na svetu. Tuskub, ti si skril doma dva človeka, ki sta priletela z zemlje. Ti se bojiš Sinov Neba. Silen si samo med slabimi, napol bedastimi, ki jih je omamila »havra«. Ko pridejo silni z vročo krvjo — postaneš sam senca, pod strašilo ter izgineš kakor prikaznost. Tega se bojiš bolj, kakor vsega na svetu. Nalašč si si izmislil anarhiste, takoj si se spomnil te rušitve mesta, ki pretresa ljudi. Tebi samemu je potrebna kri. — napil bi se je rad, napil, ti prikaznost. Rad bi presleplil vse, da bi neopaženo odstranil ta dva naša smela spasitelja. Vem, da si že izdal povelje ...

... Gor je naenkrat prenehal. Od napora je začelo njegovo lice temneti: — Tuskub mu je gledal izpod obrvi mračno v oči ...

... Ne prisiliš nas ... Ne umolknem — Gor je zahropel. — Vem — znana ti je starodavna čarovnija. Ne bojim se tvojih oči ...

... S težavo je Gor obrisal z dlano potno čelo. Globoko je vzdihnil ter se opotekel. V molku

in tišini amfiteatra je sedel na klopi in stisnil glavo v pesti. Slišalo se je, kako so zaškrtali njegovi zobje.

Tuskub je dvignil glavo in mirno nadaljeval:

— Nadejati se na izseljenca z zemlje? Prepozno. Vlivati svežo kri v naše žile? Prepozno. Prepozno in kruto. Podaljšamo samo agonijo našega planeta. Povečamo samo trpljenje, kajti neizbežno postanemo sužnji osvajačev. Mesto mirnega in veličastnega zatonja civilizacije — zaidemo znova v mučno kroženje stoletij. Čemu? Čemu naj naša izmозgana in razumna rasa dela za osvajačev? Da bi nas življenjaželjni divjaki spodili iz dvorcev in vrtoev ter nas prisilili graditi nove amfiteatre in kopati rudo, da bi se po Marsovih ravninah znova oglašili bojni kriki? Da bi znova napolnili naša mesta z opustošenimi dušami in norci?

Ne. Umreti moramo mirno na pragih svojih bivaljših. Naj nam svetijo iz daljave rdeči žarki Talcedi. Ne pustimo k sebi tujcev. Na težajih zgradimo nove postaje in planet ovijemo z neprodinim oklepom. Razrušimo Soacero, gnezdo anarhije in brezumnih nad — tu, tu se je rodil zločinski načrt — zveze z zemljo. S plugom poidemo po trgih. Pustimo samo tiste ustanove in podjetja, ki so za življenje neobhodna. V njih prisilimo k delu zločince, alkoholike, norce in vse, ki sanjajo o nedosegljivem. Zakujemo jih v verige. Podarimo jim življenje, po katerem tako hrepeni.

preostane drugega, kakor da se na temelju načelnega nasprotja, ki vlada v skupščini, znova konzultira narod in po

konzultacij in po volji večine ustani naša bodoča državna in ustavna politika.

Mandat ministra Trifkovića za koncentracijsko vlado.

Trifkovićeve program. — Pogoji opozicijskega bloka za koncentracijo. — Koncentracijska vlada ni na vidiku.

— Beograd, 12. maja. (Izv.) Ministar Marko Trifković je na sobotni avdijenci prejel od Nj. Vel. kralja naročilo, naj sestavi koncentracijsko vlado. Marko Trifković je ta mandat sprejel in sestavil tako program koncentracijske vlade. Ta program naj bi vseboval:

1. V koncentracijsko vlado imajo stopiti vse parlamentarne skupine, ki se na podlagi vidovdanske ustave obvezujejo na strogo izvajanje ustavnih določb in zlasti tudi na to, da se čim prej izvedejo volitve v oblastne skupščine in uredbe samoupravne oblasti.

2. One skupine opozicijskega bloka, ki bi hotele sodelovati v vladi, morajo formalno prekiniti vse zveze z Radicem.

3. Z ozirom na to morate smatrati skupini dr. Korošca in dr. Spaha, da je federalistični blok, ki ga tvorite s HRSS, razrušen.

4. Koncentracijska vlada ima opraviti v parlamentu najmanjše zakonodajno delo, urediti administracijo kakor to zakoni določajo ter storiti vse primerno v zakonu in določene korake proti vsem protidržavnim in plemenske strasti izjavljajočim elementom.

Marko Trifković je stopil takoj že v soboto popoldne v pogajanja z zastopniki posamičnih opozicijskih skupin.

— Beograd, 12. maja. (Izv.) Poskusi sestaviti koncentracijsko vlado so včeraj popolnoma ponesrečili. Opozicijski blok je na merodajnem mestu napravil vse korake za koncentracijo, toda pod takimi pogoji, ki jih stranke, strogo zastopajoče in hraneče vidovdanske ustave, niso mogle sprejeti.

Mandator Marko Trifković je svoj v soboto sprejeti mandat za sestavo koncentracijske vlade vrnil točno po 24 urah. Njegova pogajanja so ostala brez vsakega pozitivnega rezultata. Pogoji, ki jih je postavil Trifković, niso bili po godu opozicijskemu bloku. Trifkovićevi pogoji so ogorčili opozicijski blok, ker je izvedel, da so te pogoje sestavili samostojni demokratje in da so jih radikalni brezpogojno odobrili.

Marko Trifković je včeraj dopoldne prejel od opozicijskega bloka odgovor. V narodni skupščini so se sestali včeraj od 9. do 10. dopoldne šefi opozicijskih strank, da sestavijo formalno odgovor na Trifkovićeve predloge. Marko Trifković sam je čakal na odgovor v ministrski sobi narodne skupščine. Najprej je konferiral z dr. Korošcem in dr. Spahom, ki sta izjavila, da sta solidarna z Ljubo Davidovičem. Ob 11. dopoldne je nato Ljuba Davidović v prisotnosti dr. Korošca, dr. Spaha in dr. Mačka izročil Marko Trifkoviću ta je pisni odgovor:

Opozicijski blok načelno sprejema predloge o koncentracijski vladi, toda v meritorno razpravo preide, ko bodo dana jamstva, da se iz koncentracije brezpogojno izključijo:

1. Vse skupine in posamičniki, katere je smatrati za protivnike iskrenega in realnega sporazuma med Srbi, Hrvatini in Slovenci. Ta sporazum je edina stvarna podlaga, na kateri se morejo razmere naše države konsolidirati, se morejo zaimčiti notranji mir in z mirom vsestranski napredek naroda.

2. Postavitev pred sodišče, brez oziroma na stranke, vseh onih oseb, ki jih je javno mnenje že obtožilo, da so vršili posredno ali neposredno korupcijo v naši državi, začeti od najvišjega funkcionarja in njega bližnjih sorodnikov do najnižjega sluga v državi. Samo poštena in nepristranska preiskava in pravična sodba more odstraniti težko korupcijo naše sedanosti, samo stroga sodba more ugotoviti nedolžnost oziroma krivdo onih, proti katerim je javno mnenje tako uporno in stalno obrnjeno. Razen tega blok smatra, da je vladina dolžnost, dati državi pošteno in redno upravo od strani poštenega uradništva brez oziroma na strankarsko obližje. Vlada mora spoštovati vse državne uprave, zaimčiti pravilno izvedbo ustavnih in zakonskih določil.

Ko se nam odgovori na te pogoje, pričnemo s pogajanjimi o pogojih, katere so nam stavili v svrhu koncentracije.

Marko Trifković je po prejemu tega odgovora ob 11.30 takoj razgovarjal z Nikolo Pašičem. Oba sta sklenila sporazumno, da se mandat vrne Nj. Vel. kralju. Po konstataciji, da je absolutno nemogoče sestaviti koncentracijsko vlado na podlagi dvojnega odgovora opozicijskega bloka, je Marko Trifković izjavil novinarjem: »Vrnil sem mandat! In na vprašanje: »Kaj sedaj?« odgovoril: »Ni mi znano.«

Snoči od 17. do 19. je nato sledila ministrska konferenca, ki je razpravljala o političnem položaju po vrnitvi mandata. Iz razgovorov, ki jih je vaš dopisnik imel z nekaterimi člani vlade, je konstatirali, da vlada med radikalni in samostojni demokratje popolno soglasje, da se ne more sestaviti koncentracijska vlada z elementi, ki na eni strani varujejo nacionalne interese, branijo vidovdansko ustavo in onih, ki na drugi strani tvorijo konglomerat raznih povsem diametralno si nasprotnih političnih programov.

Radikalni in samostojni demokratje, kar smo že večkrat naglašali, s polnim zaupanjem pričakujejo nadaljni razvoj parlamentarne krize. Zaradi vrnitve Trifkovićevega mandata je kralj odločil svoj odhod na Bled.

dov med nacionalisti in komunisti. Posredovala je policija, ki je bila prisiljena nastopiti proti komunistom z orožjem. Pri spopadih s policijo je bilo več oseb ranjenih, med drugimi so bili v policijskih bojih 4 komunisti ustreljeni, 7 policijskih uradnikov je bilo težko ranjenih. Nato je opoldne nastal v mestu mir. Popoldne je prišlo do ponovnih izgrediv in spopadov med komunisti in policijo. Pri teh izgredivih je bilo 5 policijskih straž težko in smrtonovarno ranjenih, 10 komunistov je bilo ustreljenih. Policija je nad 100 komunističnih voditeljev in agitatorjev aretirala ter izročila sodišču. Zvečer je v mestu zavlada mir.

Diplomatska konferenca na Bledu.

Sestanek dr. Beneša in dr. Ninčiča. — Ministra posetita Nj. Vel. kraljico.

— Beograd, 12. maja. (Izv.) Zunanji minister dr. Ninčič odputuje nočjo v Ljubljano, kjer se snide z drjem. Benešem. Oba ministra potujeta nato na Bled, kjer bodeča imela razgovore o zunanje-političnih problemih. Ministra posetita obenem Nj. Vel. kraljico Marijo, ki prispe danes popoldne na Bled. Včeraj sta posetila zunanjega ministra dr. Ninčiča italijanski poslanec Boderro in pa češkoslovaški poslanik Jan Šeba. Zunanji minister dr. Ninčič je bil včeraj v daljši avdijenci pri Nj. Vel. kralju. Poslanik Jan Šeba nočjo odputuje v Maribor, kjer sprejme ministra dr. Beneša.

AVDIJENCA LJUBE JOVANOVIĆA.

— Beograd, 12. maja. (Izv.) Nj. Vel. kralj je včeraj ob 12.50 takoj po Marku Trifkoviću sprejel v daljši avdijenci predsednika narodne skupščine Ljubo Jovanovića. Po avdijenci je predsednik izjavil, da se kralj še ni odločil niti v eni niti v drugi smeri. Po konferenci ministrskega sveta ob 18.30 je bil Ljuba Jovanović ponovno v avdijenci, ki je trajala do 20.15. Ministrski predsednik Pašić je v predsedstvu vlade čakal na poziv za avdijenco, toda odšel je zvečer domov, ker je Jovanovića avdijenca trajala zelo dolgo časa. Tudi Ljuba Davidović je v svojem klubu čakal na avdijenco.

TRGOVINSKA POGAJANJA Z MADŽARSKO.

— Beograd, 12. maja. (Izv.) Snoči so dospeli v Beograd člani madžarske delegacije, ki ima voditi pogajanja z našo vlado glede ureditve raznih med obema državama obstoječih spornih vprašanj in pa sklenitve definitivne trgovinske pogodbe. Šef madžarske delegacije je Vodyanero. Delegacija so na kolodvoru sprejeli zastopniki ministrstva zunanjih zadev in pa madžarski poslanik Dehory. Danes ob 10. dopoldne je prva seja obh delegacij v ministrstvu zunanjih zadev.

Božičeva kočnica — sredstvo proti železniškim nesrečam.

— Sušak, 11. maja. Tu se nahajajo zastopniki železniških uprav raznih držav. Vrše se poskusi na posebnih vlakih, sestavljenih iz vagonov, ki so opremljeni z Božičevim sistemom kočnice na progi Lič—Sušak, kjer je teren posebno ugoden za take poskuse zaradi velikega vspona proge in pogostih ovinkov. Gre za to, da se vlaki lahko ustavijo pravočasno in ne trčijo drug ob drugega ter se tako prepreči železniške nesreče. Božičev sistem kočnice obstoji v tem, da se ne ustavi ob preteči nesreči samo lokomotiva, marveč istočasno vsi vagoni s pomočjo komprimiranega zraka; poslužujejo se Božičeve naprave z lokomotivne more strojevodja v najkrajšem času ustaviti ves vlak. Izumitelj Božič je naš državljan, za njegov izum se je zainteresiralo najprej naše saobračajno ministrstvo. Vršilo se je tekom dveh let že več poskusov, ki so dobro uspeli. Sedaj menda pride Božičev izum do končne veljave in splošne uporabe.

Vesti iz Italije.

Rim, 11. maja. Unitarci bodo imeli jutri v Milanu sborovanje, na katerem sklenejo, da se ne udeležijo otvoritve parlamenta in sicer v znak protesta proti fašizmu in vladi. V urad volilnega odbora je prišlo dolejši samohod 60 pristvovali rad nasakotnega postopanja pri volitvah. Fašistovski blok pripada 255 poslancev. Umemo, da je zato malo pristvovali, volitvati treba pa tudi, da si je maršalno premisliti, in postaviti se fašistom: nasakotnega s svojimi pristvovali.

— Galtanetetta, 11. maja. Potovanje predstojnika Mussolinija po Siciliji je trmalo. Ljudstvo mu hiti naproti in ga sprejema s navdušenjem. Mussolini spetno izarabija ljudsko razpoloženje in je tu zelo ostro naglašal, kako se prejšnje vlade namenjale Sicilijo. Vojski in Sicilijo so se hrabro borili v vojni, zato pa bo tudi njihova dežela odnag bolj upolstovana kakor je bila pogot.

— Neapoli, 11. maja. Včeraj je prispevala v pristanišče ladja »Dulio« s truplom Eleonore Duse. Na krov ladje je šla vojvodinja d'Aosta s spremstvom in je molila ob krsti. Sprejemni govor je imel vladni tajnik Lupi. Ob 23.35 se je kresta z vlakom odpeljala v Rim.

POGREB ELEONORE DUSE.

— Rim, 12. maja. (Izv.) Včeraj so prepejali iz Napolja v Rim krsto Eleonore Duse. Krsto so vozili na topniški lafeti. Sprevod je bil veličasten. Pokopali so jo na pokopališču Azolo.

SESTANEK MACDONALD-POINCARÉ.

Pariz, 12. maja. (Izv.) Kakor javlja »Temps« se sestane 18. tm. Macdonald in Poincaré dne 18. tm. Poincaré se vrne 20. tm. v Pariz. Na potu ga spremlja več strokovnjakov.

Politične vesti.

— Skrita jeza in onemoglost odseva iz »Slovenčeve« notice, v kateri skuša klerikalni pismouk zelo klavno in plitvo osmešiti objektivno sodbo o dvoživkarstvu katolicizma, izraženo v dopisu prijateljice našega lista iz Maribora. »Slovenec« bi rad utajil bistvo njenih izjav in podtika dr. Medvedu, da navzle temu, da se ne strinja z metodami in prakso današnje katoliške cerkve, ni proti novim katedralam. Mi pa poznamo vse časti vredne duhovnike, ki obsojajo klerikalizem, v kolikor hoče oskrbniti nekdanje krščansko svetišče in spremeniti cerkev v areno, kjer cvete verižništvo z ljudsko neumnostjo in žulji poštenih, otda zapeljanih vernikov. Med take značajne duhovnike in dosledne Kristusove učence spada menda tudi dr. Medved, »Slovenec« pa svetujemo, naj naslovi svojo moralno pridigo lastnim pristajam, ki so je tem bolj potrebni, čim večkrat kleče v cerkvi.

— Diplomatski sestanek na Bledu. S popoldanskim brzovlakom prispe jutri v Ljubljano češkoslovaški minister zunanjih del g. dr. Edvard Beneš v spremstvu svojega tajnika in češkoslovaškega poslanika na našem dvoru g. Jana Šeba. Istočasno prispe v Ljubljano naš minister zunanjih del dr. Momčilo Ninčič. Oba ministra se takoj nato s posebnim vlakom odpeljeta na Bled, kjer so zanje v hotelu Toplice pripravljeni apartamenti. Tu se bo tudi vršila v sredo konferenca obeh ministrstev. Minister dr. Beneš se vrne v četrtek popoldne v Ljubljano in takoj nadaljuje svojo pot v Rim.

— Nemške državnozbornske volitve in francoski časopisje. Francoski listi pišejo, da so zadnje nemške državnozbornske volitve ojačile ekstremne stranke na škodo srednjih strank. »Figaro« sodi, da so zadnje nemške državnozbornske volitve antanti v poziv, da poudvoji pozornost nad nemško politiko, kajti Nemčija je zdaj zrela za diktatoro proletarijata ali monarhizma. Pertinax piše v »Echo de Paris«, da bi volitve mogle služiti v pouk. Nemci se niso nič poboljšali po porazu, ki so ga doživeli. Nemčija bo samo tedaj izpolnjevala mirovno pogodbo, kadar bo nastopila sila, ki bo jačja od Nemčije. — »Matin« sodi, da mora oficijelna politika bodeče nemške vlade vendarle ostati splošna politika odpora proti mirovni pogodbi, pa naj se nemški državni zbor izreče že tako ali tako za sprejem poročil strokovnjakov. — »Le Journal« pravi, da je uspeh volitev opravičil prevodno politiko, ki se bo morala še okrepiti, kakor hitro bo Nemčija iskala v inozemstvu krediteov. — Časopisi levic opovedarajo zlasti neuspeh centruma. — »Oeuvre« ne dvomi, da bo nova nemška zbornica sprejela zakone, ki so potrebni, da se izvedejo načrti strokovnjakov. — »Ere Nouvelle« domneva, da bo bodoči razvoj Nemčije v veliki meri odvisen od uspeha francoskih volitev. — Komunistična »Humanité« pozdravlja zmago nemških sodrugov ter izraža željo, da bi francoski delavci in seljaki prihodnje nedeljo ponovili kliče, ki tako indirektno odmevajo do njih z drugega brega reke Rene.

— O novi internacionali. Novi dokazi o možnosti internacionalizma. Kakor poroča rimska »Tribuna«, je opaziti v krogih italijanskih maksimalistov težnja za ustanovitev nove internacionalne, in sicer zato, ker postaja londonska internacionala po ukoru bolj in bolj socialna demokratična in ker Ramsay Macdonaldove politike proti Indiji ni mogoče zagovarjati, potem pa tudi zato, ker mogovarska internacionala se kaže vedno bolj rusko nacionalna, kar svedoči tudi razvoj besarabskega vprašanja. K novi socialistični internacionali bi pristopili italijanski maksimalisti, nemški neodvisni z Ledebourjem, v Franciji pa socialistični komunisti s Frossardom, na Poljskem Revolucionarji zveza, v Rusiji maksimalisti, potem komunistični desidentni na Norveškem ter močna socialistična skupina v Švici. Tudi v Avstriji se pojavlja med socialnimi demokrati, ki se nagibljejo k Londonu, silno gibanje levic, ki je stranka dr. Adlerja. V Ameriki so baje tudi mnogi socialisti somišljeniki nove internacionalne. Po mnenju rinskih maksimalistov se bo nova internacionala ustanovila v bližnji bodočnosti.

Julijska Krajina.

— Slovenski kapucini v Sv. Kržu na Vipavskem morajo oditi in napraviti prostor italijanskim kapucinom iz Benetk, ki ne znajo slovenski. Kapucine je privedel v Sv. Krž grof M. Attens leta 1637. Dotično ustavno pismo določa, da morajo biti podaniki Slovenci ter pridigovati slovensko. To pismo so potrdili poleg oglejskega patrijarha še drugi visoki cerkveni dostojanstveniki, sedaj pa se cerkvena oblast ne ozira več na ta pergament iz leta 1637 — marveč ima kapucinski samostan v vipavskem Sv. Kržu služiti odslej italijanski obmejni politiki v raznarodovalne svrhe.

— V Solkanu se je otvoril zavod za pospeševanje male otroke za mizarje. Prijavilo se je 25 mizarjev. Te dni so otvorili v Solkanu italijanski otroški vrtec. Vpisanih je doslej 20 otrok. — Koncert Thierry-Betetto v Gorici se vrši v sredo 14. t. m. za goriskim pridejo na vrsto tržaški, postojnski in vipavski koncerti.

— Ples in pretep. Na plesih pride rado do sporov in pretefov. Tako je bilo tudi na plesu v Zaredicah pri Trnovem, kjer so bili v spopadu težko ranjeni trije fantje. Ples je napravil ljudstvu že mnogo nesreč. Sedaj pa se še z neko posebno unemo goje plesi!

— Dramatični tečaj otvori ta dni dramatični krožek v Gorici. Tečaj, ki ga bo vodil strokovnjak, bo trajal dva meseca.

— V Nabrežini delo v kamenolomih počasi napreduje, vendar pa je še daleč od predvojnega višine. Domači delavci so skoro vsi zaposleni, ker priseljenici v tej stroki s našim delavstvom ne morejo konkurirati.

— V Vipavi imajo draga draževnika, dr. Delpina. Vipavske obline so ga morale imenovati za krajnega zdravnika. In sicer od 1. maja dalje, on pa zahteva plačilo od jan. dalje. Dr. Delpin zahteva 12.000 lir na leto, Slovenec dr. Kane je imel samo 3000 lir po občinah je radi tega veliko razburjenje, ali kakor ukaže vipavski župan Petrovič, tako mora biti.

Prezident Masaryk o fašizmu in jugoslovensko-italijanski pogodbi.

»FAŠISTOVSKA REVOLUCIJA JE BILA POTREBNA. — ČEŠKOSLOVAŠKA JE POZDRAVILA JUGOSLOVENSKE - ITALIJANSKE SPORAZUM.«

Prezident Masaryk je sprejel nedavno v avdijenci urednika italijanske »Tribune« ter mu pojasnil svoje stališče pram fašizmu in stihih med Jugoslavijo in Italijo. O jugoslovensko-italijanskem sporazumu je izjavil: Češkoslovaška nima nobenega interesa, da bi nasprotovala Italiji, njena politika je neodvisna od strank, to je politika miru, miroljubne rekonstrukcije Evrope in splošnega miru. To je vse. Baš zato smo se pridružili jugoslovensko-italijanski pogodbi, proti kateri naša država nima kaj ugovarjati. Isto miroljubno stališče zavzemamo napram sestanku madžarskih in jugoslovenskih delegatov v Beogradu, kinaj realizirajo določbe trianonske pogodbe in rešijo gospodarske probleme. Tudi naša politika napram Nemčiji nikdar ni agresivna in ne more povzročiti skrbi za evropski mir. Rusija je bila in ostane dolgo v zelo kritični finančni situaciji. Notranja rekonstrukcija je zelo počasna. Pojavlja se polagoma nova buržuazija, toda boljše-viki so vedno enaki. Priznanje de iure je lepa gesta, ki na videz obeta, toda dejanja morajo šele slediti. Poglete, kaj dela previdna Angleška tudi po priznanju na papirju, ki je bilo menda pre-naglo proglašeno. V Londonu se razvijajo stvari zelo počasi. Ali verjamete, da bi Angleži dali denar prej, predno ne bodo imeli garancije, da boljše-viška propaganda ne bo obnovljena po svetu, zlasti pa ne na Angleškem? Ne, ne! Kajti bistvo tega problema je vprašanje, ali so se boljše-viški odrekli svoji fantaziji o propagandi svetovne revolucije.

Ko je dopisnik »Tribune« omenil, da se govori o velikem številu komunistov v češkoslovaški armadi, je Masaryk odgovoril: Ne! V ČSR so komunisti, kakor drugod, kakor tudi v Italiji. Kar se tiče vaše fašistovske revolucije, je bila potrebna, če pa so naši socialisti proti fašizmu, imamo tudi nacionaliste, ki zelo simpatizirajo z vašo vlado in politično situacijo v Italiji.

Ne glede na vojno, ki je zapustila povsod težke posledice, je bila italijanska kriza še posebno ostra in težka radi velikega razočaranja in zato, ker vojni napor niso odgovarjali uspehom in rezultatom, ki jih je imela vaša država. Kaj ste dobili? Trento in Trst. Ne govorimo zdaj o gorahnih momentih. Praktično, izvzemši strategične varnostne motive, ste dobili v primeri z vašo vojno zelo malo. Vendar pa ima vaša država vedno naraščajoče prebivalstvo. Mi to zelo dobro razumemo. Zdelo se je, da ne razumemo, toda to ni res. Vzrok našega ravnanja je bil v tem, da vedno stojimo na braniku narodnih in državnih interesov ter pazimo, da se ne porvne nemški imperijalizem.

Ne vem, kako, je pripomnil dopisnik »Tribune«. Masaryk je zaključil pogovor z besedami: Ne samo, da sta bila

Volitve na Francoskem.

Prvi rezultati. — Zmaga levice.

— Pariz, 12. maja. (Izv.) Po poročilih prefektur in drugih političnih oblasti so bile včerajšnje volitve v francoski parlament v Parizu in v vsej Franciji popolnoma mirne in ni prišlo nikjer do nikakega incidenta. Udeležba, posebno v Parizu, je bila velika. Ob 10.50 dopoldne je odšel predsednik republike Millerand s svojim najstarejšim sinom na volišče svojega volilnega okraja, da je izvršil volilno dolžnost.

V departementu Aube je po dose-danji vesti zmaga la lista levičarskega bloka (Briand) nad nacionalnim blokom (Poincaré). V departementu Meuse je zmaga nacionalni blok z nosilcem liste vojnim ministrom Machinotom. V departementu Calvados in Loir je zmaga levica na čelu posl. Violet. Snoči ob 22. so prišli prvi glavni rezultati v notranje ministrstvo. V departementu Var je zmaga levica skupno s Clemenceau-isti. Izvoljen je bivši minister za socialno politiko Renaudel.

— Pariz, 12. maja. (Izv.) Znanj so delni rezultati včerajšnjih volitev. Po rezultatih, javljenih iz raznih volilnih okrajev, je zasigurno zmaga levičarskega bloka. Nacionalni blok je znatno nazadoval. Ohranil je svoje pozicije le v Parizu. Zanimivo je, da je bilo več politikov nacionalnega bloka poraženih, tako Tardieu.

— Pariz, 12. maja. (Izv.) V pariskem prvem volilnem okraju je nacionalni blok prejel 35.323 glasov. Levičarski blok 24.450, komunisti 18.157, rojalisti 6282, lista Noulens 4904, izvoljena sta minister za kolonije Fabry in viši komisar za Sport Harry-Batté. V drugem okraju nacionalni blok 77.502, levica (Leon Blum) 76.637, komunisti 42.715, rojalisti 11.496, rezultati v tretjem volilnem okraju še niso znani. V četrtem okraju nacionalni blok 277.715, levica 235.000, komunisti 249.000, rojalisti 30.000.

— Pariz, 12. maja. (Izv.) Levičarski blok je zmaga v 30 departementih, na-

nacionalističnim blokom. Nasprotno slednji v 19 departementih. Franklin Bouillon je izvoljen, Tardieu je propadel, v departementu Rhone je izvoljen Herriot s 100.000 glasovi, nacionalni blok je tu dobil samo 40.000 glasov, komunisti pa 10.000. V departementu Gironda je propadel kandidat Mandi, bivši finančnik Clemenceau-jeve politike.

Po doslej znanih rezultatih so med drugimi izvoljeni: bivši vojni minister Malvy, socialistični voditelj Renaudel, Morel in Bressman. Od nacionalnega bloka so propadli bivši finančni minister de Lastrety, bivši vojni minister Le Febvre, bivši notranji minister Monoury, Tardieu in Moris Rotschild. Od nacionalnega bloka je izvoljen vojni minister Marine, minister Bokanovski je tudi izvoljen. Izvoljen je dalje Briand. Porazen je bivši podpredsednik poslanske zbornice d'Obigny.

— Pariz, 12. maja. (Izv.) Volitve so bile popolnoma mirne. Udeležba velika, večja kakor pri zadnjih volitvah leta 1919. V volilnem okraju Seine je dobil nosilec liste nacionalnega bloka minister Bokanovsky 342.000 glasov, komunisti so dobili 233.000, levica 73.000 in Action française 30.000 glasov. V nekaterih okrajih prevladuje radikalno radikalnosocialistična in socialistična skupina. V departementih na zapadu prevladuje nacionalni blok.

Krvavi izgrediv v Nemčiji.

Komunisti proti monarhistom.

— Več človeških žrtev.

— Halle, 12. maja. (Izv.) Včeraj je bilo z velikim monarhističnim manifestacijam slovesno odkritje nacionalnega spomenika na spomin padlim žrtvam svetovni vojni. Svečanega odkritja so se med drugo nemško generacijo udeležili tudi vojaški paradi z vsami odkritovanj general Ludendorff, znanj Below, admiral Tirpitz, general Scherf in Letow ter mnogoštevilna množica nemških nacionalistov. Na trgu je bila velika parada. Komunisti so proti tej nacionalistični predstavi organizirali protimanifestacijo. V neki pivovarni so priredili veliko protestno zborovanje. Po zborovanju je prišlo do velikih spopadov med nacionalisti in komunisti. Posredovala je policija, ki je bila prisiljena nastopiti proti komunistom z orožjem. Pri spopadih s policijo je bilo več oseb ranjenih, med drugimi so bili v policijskih bojih 4 komunisti ustreljeni, 7 policijskih uradnikov je bilo težko ranjenih. Nato je opoldne nastal v mestu mir. Popoldne je prišlo do ponovnih izgrediv in spopadov med komunisti in policijo. Pri teh izgredivih je bilo 5 policijskih straž težko in smrtonovarno ranjenih, 10 komunistov je bilo ustreljenih. Policija je nad 100 komunističnih voditeljev in agitatorjev aretirala ter izročila sodišču. Zvečer je v mestu zavlada mir.

mnogo let v zvez z Nemčijo in Avstrijo, temveč tudi med in po vojni niso izgubili v Italiji germanofilske stranke in posumniki. Zda se morda pričepiti o mirojlni politiki vaše države, ki se more in mora docela ujemati z miroljubno politiko Male antante. Mogoče je, da je hotel kdo zirati to obrambo, preventivna pozicija Male antante, toda to se ne pomeni, da njena politika ni miroljubna. Fantasti in prenapetosti so povsod, so pa tudi taki, ki se doslej še niso sprijaznili z mislijo, da je močna Avstrija izgubila. V popolnem obojestranskem interesu Italije in Francije je, da se sporazume. Verjemite mi, Vi vsako leto številčno rastete.

Prosveta.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Ponedeljek, 12. maja: »Dom«. Red C. Torek, 13. maja: Zaprt.

OPERA.

Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Ponedeljek, 12. maja: »Carjeva nevesta«. Red D. Torek, 13. maja: Tosca. Red A.

★ ★ ★

— Izgubljene duše, tragična igra H. B. Lenormanda iz krogov francoskih potujočih igralcev, je v soboto dosegla v Friderik Juvancičevem izvrstnem prevodu na našem odru velik in globok uspeh. Zasluga, da je močno umetniško delo tudi na predstavi tako uspešno, gre v prvi vrsti predstaviteljem obeh glavnih, oziroma edinih glavnih oseb. Rogozu in Šarčevi, ter režiserju Sestu, ki je imel duhovito misel, kako spraviti teh 14 slik v okvir, kateri dovoljuje hitro menjavo, ne da bi bilo treba uporabljati one vedne draperije, ki smo se jih že nekoliko naveličali. Več povem še posebej. Gledalciše je bilo zelo dobro obiskano in občinstvo ni štedilo s priznavanjem. Zlasti koncem igre sta se morala glavni igralci in igralca mnogokrat pojaviti pred zastorom, dasi je del občinstva po ljubljanski nedostojni navadi bil že zbežal h garderobi, kakor da bi šlo za večno izveličanje, če kdo pride do svojega plašča poldrugo minuto prej. Prepričan sem, da je ravno ta, vsakega umetnika žaleča navada bila sovzročna, da je Ljubljana pred par leti tudi Hudožstvenikom zapustila slab spomin. Kajti nikjer drugje ne delajo tega, nego čaka vsaj pretežna večina ljudi v gledališčih in koncertih, da se aplavz končno položi, predno začnejo zapuščati dvoranom. Aplavz v soboto je veljal predstavi in igralstvu, obenem pa še posebej gospe Šarčevi, ki po daljši odsotnosti prvič v svoji stari mladi ljubezni stopila pred našo občinstvo. Igra rabi z dvema kratkima odmoroma, 3 ure časa. Pozabili tudi ne smem okusnih dekoracij. Skušnjava in urnosti delavstva pri izmenjavi posornice.

— Prvi uspeh češkoslovaške znanstvene ekspedicije na vzhod. Naučna ekspedicija, ki je odpotovala pred kratkim pod vodstvom prof. dra. Hrozevca na vzhod, da išče ostanke neklih starodavnih narodov, je pričela arheološko raziskovanje v Sachi-Sadu, blizu Damaska. Takoj v začetku je dosegla lepe uspehe. Med izkopinami so grški in hettitski kipi ter ostanke žitnih zaloz iz XIII. in XIV. stoletja pr. Kr. Za zgodovinsko poznavanje starodavnih poljedelskih razmer v teh krajih so izkopnine zelo važne.

— Čapkovl R. U. R. v japonsčini. Nedavno je izšla znana fantastična drama R. U. R., ki jo igrajo zdaj z velikim uspehom v Parizu, tudi v japonsčini. Prevedel jo je J. Wogl.

— Popravek. V spisu »Othello božjastnik« čitaj naravno (mesto nenaravno) je, da ljubi Cassija.

Glasbeni vestnik.

— 40letnica Smetanove smrti. 12. maja leta 1884, je umrl v praški bolnišnici ustanovitelj češke muzike Bedřich Smetana. Proslava stoletnice njegovega rojstva doseže danes vrhunec. Včeraj ob 10. d. so odkrili v Pragi na hiši pred Narodnim Divadlom, kjer je pokojnik stanoval, ko je komponiral »Prodanca nevesto« in »Dalibora«, spominsko ploščo. V Narodnem Divadlu pa so uprizorili v proslavo 40letnice Smetanove smrti njegove fragmente »Praški karneval« in »Violon«, ki se še niso izvajali. Na pokojnikovem grobu je bila včeraj slovesna maša-zadušnica, pri kateri je pel učiteljski pevski zbor in in pevsko društvo »Smetana«. O Smetanovem delu in pomenu njegovih skladb za češko kulturo je govoril njegov najboljši historiograf, profesor glasbe dr. Zdenek Nejedlý. Negredne množice praškega občinstva so bile navzoče pri proslavi spomina na velikega mojstra. Danes popoldne bo odkrit v bolnišnici, v sobi, kjer je Smetana izdihnil svojo blago dušo, druga spominska plošča. Zvečer se zaključijo v Narodnem Divadlu ciklus Smetanovih oper z »Libušo«. Državna komisija za regulacijo Prage in odbor za spomenike razpiseta danes natečaj za Smetanov monumentalni spomenik in muzej. V natečaju se zahteva, da projektanti na temelju novega načrta za regulacijo Prage sami poiščejo najbolj primeren kraj, kjer bi postavili Smetanov spomenik. Osnutek mora biti predložen komisiji koncem oktobra.

— Opera. G. Lubinecki (Pinkerton) v Butterfly. G. Lubinecki je moral biti še ne-

davno prav dober tenorist. Še danes je n. pr. njegova prva lega, ki vleče na trimbr Sovilskega, dovolj vznešena in jedrnatna in pride zlasti v kantileno (koniec 1. akta) do spoštovanja vredne veljave. Vse pa, kar je višje, seveda ni mnogo vredno. G. Lubinecki je na odru domač, celo preveč. Njegova igra je bila malodane brezbrizna, nadležna, hladna, četudi mu je bilo pri tem vroče tako, da si je ves čas prvega akta neprestano brisal z robcem pot. Morda pa je hotel s tem pokazati, da je na Japonskem silno vroče? In vendar bi bil G. Lubinecki, ako bi ne bil, tal, že odveč, ovenel tenorist, naš ideal. Njegov repertuar baje obsega čez 40 oper in to je ona vaba, na katero so v prvi vrsti padli intendantje vseh opernih gledališč. Koliko ovir, koliko truda in stroškov odpade s takimi pevci, kolika pestrost, kolik razmah je mogoče tekom sezone z njimi! Zato mora biti skrb vsakega opernega pevalca, ako smatra svoj poklic resno, da študira tudi preko svojih trenutnih obveznosti razširja svoje in poglablja s tem svoj repertuar. G. Lubinecki kaže vse to, toda, kakor rečeno, pomlad in ž njo cvetje njegovega tenorja je požgala slana priletnost in dolgotrajnih naporov. Srečen on! Igralec, on! pevec, sploh on! človek, ki more točno oceniti svoje zmožnosti in se zna o pravem času brez obotavljanja in resignirano umakniti s pozornosti svojega delovanja, ker je zanj čas stopa prišel.

— Zenski zbor državnega učiteljskega v Mariboru broječ 70 pevk priredi v soboto, dne 17. tm. ob 8. zvečer v dvorani Filharmonične družbe pod vodstvom svoje učiteljice gđe. Ropasove koncert, na katerem izjaja celo vrsto slovenskih in slovanskih ženskih dvo, tro in četveroosnov deloma s spremljevanjem klavirja odnosno enega s spremljevanjem orkestra. Pri koncertu sodelujeta violonistka ga. Brandi-Pelikanova iz Maribora in pa operna pevalka Zora Ropasova. Občinstvo opozarjamo na ta koncert, ki ga prirede Mariborčani v Ljubljani, vstopnice so pa v predprodaji v Matični knjižarni.

— Koncert Thierry Betetto. Po poročilu iz Trsta vlada za jutrišnji koncert opere pevke Thierry in opernega pevalca Betetta veliko zanimanje. Kakor poroča »Il Piccolo«, nameravajo nekateri italijanski operni pevci in glasbeni umetniki prirediti velike koncerte v Ljubljani in Zagrebu.

— Mladinsko predavanje, ki bi se imele vršiti včeraj, je preloženo na nedeljo 25. tm.

— Pevci in pevke Lj. Zvona! V torek in sredo zvečer ob sedmih skupni pevski vaji. Odbor.

— Glasbeno društvo v Kočevju se lepo razvija. Priredilo je že več koncertov, ki so v vsakem oziru dobro uspeli. Dne 17. maja priredi zopet svoj pomladanski koncert s pestrim programom v dvorani hotela »Trste«. Izvajajo se mešani zbori in moški zbori, kakor tudi solospjevi. Koncert se ponovi dne 18. maja ob 3. popoldne. Kakor vedno, je tudi sedaj želeli, da se glasbo ljubice občinstvo udeležiti teh koncertov ter tako podpre kulturno društvo moralno in gnetno.

— Nove opere Leva Janačka. Znanl kompozitor »Njena pastorka«, »Jenufe«, »Šarke« in »Katje Kabanove« je dovršil svojo najnovejšo opero »Liška bistroutka«. Snov je vzeta iz živalskega življenja. Na odru nastopajo in pojejo živali. Opera se vrzori prvič jeseni v Narodnem Divadlu v Brnu. Češka javnost in glasbeni krogi pričakujejo novo Janačkovo delo z veliko na petostjo. Poleg tega komponira Janaček zadnjo eksotično dramo znanega češkega pisatelja K. Čapka »Stvar Nakropulos«, ki je imela velik uspeh na inozemskih odrih. Prvo dejanje je že komponirano.

Naši izdelki:

dvojnoslada

ržena žika

v rdečih zavitkih,

dvojnoslada

ječmenova žika

v modrih zavitkih,

slajana

ječmenova žika

v zelenih zavitkih

so najboljši.

3191

Zahtevajte le žiko!

Sokolstvo.

— Sokolski slet v Sarajevu. Kako doznajemo, priprave za III. Pokrajinski Slet Jugoslov. Sokolstva, koji se održaje u Sarajevu 27., 28. i 29. junia o. g. nalaze se u punom tječu. Već je definitivno utanačeno da se sletušte bitu na Zemaljski Sport Klubu »Slavije« vis-a-vis Državnog Muzeuma. Izredna tribina, ograda, trijumfalnog ulaza i svih drugih naprava poverena je putem javne licitacije g. podzvezniku Štrausu iz Tuzle, koji će već 12. o. m. da započne sa radovima. Također je utvrdjen čitavi program samoga Sleta iz koje za danas donosimo samo neke tačke. Tako će osim javnih vezaba i natecanja Sokola razviti se toga dana zastava Župe, koju daruje i koju kumuje protektor Sleta Nj. Vel. kralj Aleksander, a i zastava Župskog naraštaja, koju daruje i koju kumuje starešina Sarajevskog Sokola Dr. Penišić. Oba dana Sleta održavaće se na više mesta promenadni koncerti. 27. u večer biće velika sokolska bakljada izaslaniku Nj. Vel. odnosno samom Njegovom Veličanstvu — ako bi dosao na Slet. 28. u večer biće u Narodnom Pozorištu velika gala predstava, čije ćemo program naknadno objaviti. Osim ove gala predstave održavaće se jedna elitna sokolska akademija.

Še nekoliko sokolskih akademija pod otvorenim nebom, kod kojih će sodelovati Podokirska Škola iz Zagreba, mešoviti pevački zbor iz Zaječara itd. Na velikoj Pučkoj zabavi, 29. junia na samem sletuštu, osim drugih atrakcij tuč je se stara historička još u Sarajevu nevidljiva igra »Moreška«. Na 30. je velik sokolski trkački sestanek u Butmiru, a iza njega velika narodna veselica na ližji. Detaljni program kao i sve potankosti same priredbe donečemo naknadno. Zasad več možemo javiti da je odziv Sokola sa strane kao i druge publike mnogobrojan, i da će to biti historički dan, koje će doživeti naše Sarajevo.

Čenjenim damam priporočam svoj

ново moderno urejeni damski česalni salon

za obilni obisk.

A. Gjud ml.,

Kongresni trg 6 320

K vprašanju prireditve razstave v Mariboru.

Prejeli smo in priobčujemo to - le izjavo: Zastopniki industrije, obrta in trgovine v Mariboru in okolici so priredili zadnja tri leta razstave v Mariboru. Moralni uspeh je bil povojen. Manje povojen je bil gmetni uspeh. Zlasti razstava leta 1922. je zaradi slabega vremena in velikih investicij zaključila z večjim primanjkljajem. Zastopniki zgoraj omejenih gospodarskih krogov so prišli do prepričanja, da ne kaže v Mariboru prirediti vsako leto razstave. Na drugi strani je gospodarskim krogom naše slovenske domovine na tem ležeče, da se njih sile ne cepijo preveč in da se naj napredovanje slovenske industrije, obrta in trgovine v celoti pokaže na velesojmu v Ljubljani, kjer so za to v večji meri na razpolaganje potrebne tehnične priprave. Ti razlogi so bili odločilni za to, da se zastopniki industrije, obrta in trgovine Maribora in okolice, mariborska skupina zveze industrijev, trgovski gremij, Slovensko trgovsko društvo, Slovensko obrtno društvo in odbor zadnje razstave dogovorili s konzorcijem Ljubljanskega velesojma v tem smislu, da se tekom let 1924, 1925 in 1926 v Mariboru ne priredi nobena obrtno - industrijska razstava, ampak da gospodarski krogi mariborske pokrajine v tej dobi sodelujejo v prvi vrsti pri ljubljanskem velesojmu. Konzorcij ljubljanskega velesojma pa je zaradi tega s primerno svoto kril primanjkljaj mariborske razstave iz leta 1922. Ker se v zadnjem času razširjajo vesti, da nameravajo nekateri mariborski obrtniki na svojo pest tudi leta 1924. v Mariboru prirediti razstavo, objavljamo, da nismo identični s tem odborom ter da nimamo z njim nobenih stikov. To priobčujemo tudi radi tega, da bodo prizadeti gospodarski krogi o stvari poučeni in da ne bodo zabredli v nepotrebne stroške, ako se nova mariborska razstava ponesreči. — Maribor, 10. maja 1924. — Za mariborsko krajevno skupino Zveze industrijev: Predsednik: dr. R. Pip u š. Za Trgovski gremij: Maribor: Predsednik: Vilko Weixl l. r. Za Slov. trgovsko društvo, Maribor: Predsednik: J. N. Šoštar i č l. r. Fran Novak l. r., kot predsednik Slov. obrtnega društva, Maribor, in bivši podpredsednik Industrijske obrtne izlozbe mariborske iz leta 1923. Alojz Kriznič l. r., bivši predsednik Industrijske obrtne izlozbe iz leta 1923: Miha Vahar l. r. Ivan Kravos l. r. J. Bureš l. r. Franjo Horvat l. r. Josip Stanjko l. r. J. Kvas l. r. Herman Vidmar l. r. Ferdo Pinter l. r. Fran Čuček l. r. Dragotin Roglič l. r. J. Sulič l. r. Prof. Viktor Cotič l. r.

Guerrini kaže nadalje na razmere v dolini Aosta, kjer prebivalstvo kljub svoji francoski materinski pristo italijansko čuti, in nasvetuje vladi, da naj trpi in goji nemški jezik in kulturo v Podadižju, da ne bodo imeli domačini nikakega vzroka za gojitev političnega irredentizma.

Guerriniho izvajanja se občutilo med Nemci v Italiji zelo dobrodejno. Pričakuje se, kaj poreče k njim italijansko časopisje in rimska vlada.

Guerrini hoče odstraniti politični irredentizem med Nemci v Podadižju z zaščito njihovega jezika, kulture in običajev tako, da bi se, posamno povprašani, ali so zadovoljni s svojim položajem, izrekli za svojo pripadnost k Italiji. Skratka: v vseh oziirih pošteno ravnanje z njimi naj jih tesno naveže na italijansko državo!

Kar velja za Podadižje, velja tudi za Juljsko Krajino napram Jugoslovenom. Ne bomo tega znova utemeljevali, danes poudarjamo zopet dejstvo, da

treba v svrhu izpremembe obmejne politike v Juljski Krajini tudi s strani jugoslovenske vlade preudarne prilagoditve. Italija je tako interesirana na stikih z našo državo, da mora priti tak trd v polno poštevanje pri bodočih medsebojnih odnosih.

Slovenci in Hrvatje v Jugoslaviji vedno trpko občutili trpljenje sorodnikov v Juljski Krajini in dokler to trpljenje ne odpade, ne bo v naših obmejnih pokrajinah nikakega sožitnega razpoloženja napram Italiji. Zato pa: pošteno politiko v Juljsko Krajino, da bo naše tamkajšnje ljudstvo zadovoljno in da se nato ustvarijo res dobre razmere med našo in italijansko državo! Italiji je za njeno notranje in zunanje prosperiranje prijateljsko mejaštvo z Jugoslavijo neobhodno potrebno.

Ne pričakujemo sicer takojšnjih korenitih izprememb, toda mislimo, da tok časa predurajajo marsikaj v Rimu, kar se bo poznalo potem tudi v Juljski Krajini.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 12. maja 1924.

Klerikalci in cirilica.

Klerikalci so v zadnjem času pričeli sistematično borbo proti cirilici, pač menda samo za to, ker je cirilica slovensko pismo in ker se je izključno poslužujejo samo pravoslavni slovanski narodi.

Znano je, da je bila cirilici posebno sovražna pokojna Avstrija, ki je storila vse, da to pismo zatire med avstrijskimi Slovani. To akcijo so po propadi Avstrije prevzeli naši klerikalci in jo nadaljujejo z vso vmeno, kakršna pač pristojna pravim dedičem avstrijskih tradicij.

Da so klerikalci s tem v resnici prevzeli na se dedščino avstrijskih motcev, nam eklatantno dokazuje pismo, ki ga je svoje dni pisal cesar Fran Josip ogrskemu primasu kardinalu Czernochu. Dotično pismo se glasi dobesedno:

»Ljubl! kardinal Czernoch!

Za vaše zaslužno in uspešno sodelovanje pri uvajanju koledarskega edinstva v katoliških škofijah grške veroizpovedi, ki pripadajo vaši mitropoliji, kakor tudi pri izganjanju cirilice iz naučnega programa v šolah škofij Munkacz in Eperies, Vam izrekam svoje najpopolnejše priznanje in svojo najsrečnejšo zahvalo.

Da Dunaju, 28. sept. 1916.

Fran Josip».

Klerikalci, ki so uprizorili sistematično gonijo proti cirilici in jo hočejo iztisniti iz naših šol, delajo to po intencijah pokojnega cesarja Frana Josipa, ki je bil zagrozen sovražnik vsega, kar je slovansko, in so ostali njegovi ponižni hlapci in borci za njegove ideje tudi po njegovi smrti.

To je treba posebno poudariti, da bo naša javnost vedela, v čigavi službi stoje klerikalci v svoji borbi in gonji proti slovanskemu pismu — cirilici.

★ ★ ★

— Prihod Nj. Vel. kraljice Marije na Bled. Kakor poročajo iz Beograda, je Nj. Vel. kraljica Marija s prestolonaslednikom Petrom v spremstvu princa Pavla in princezine Olge snoči ob 18. odpotovala iz Beograda v Slovenijo. Na kolodvor jo je spremljal kralj Aleksander, ki je po vladnih poslih zadržan v Beogradu. Dvorni vlak je danes ob 12.15 prispel v Ljubljano. Na kolodvoru sta bila navzoča tudi veliki župan dr. Šporn in general Stojadinović in drugi odlični zastopniki slovenske javnosti.

— Potovanje v Pariz za polovico ceno v vseh vlakih in razredih je omogočeno vsem, ki se zanimajo za Olimpijske igre. Tudi netekmovalci, to je vsi oni, ki si žele v teh dneh ogledati Pariz, se lahko poslužijo ugodnosti polovične vožnje. Zaradi vmesnih držav med Francijo in Jugoslavijo je potrebno skupno potovanje, vsled česar bo Jugoslovanski Olimpijski odbor določil enotne potovalne dneve vseh udeležencev ter si bo mogel izbrati vsakdo najprikladnejši termin. Za dosego polovične vožnje naj pošljejo interesenti sliko in opis na izvršni odbor za VIII. Olimpijado v Zagrebu, Nikoličeva 14 ali na Olimpijski pododbor v Ljubljani. Preskrba legitimacij se izvrši brezplačno ter traja ca. 3 tedne. Prva skupina odide z Jugoslovensko nogometno reprezentanco med 15. in 20. ter se bo točen dan odhoda javil v dnevnikih.

— Prošnja Čitalnice v Gradcu. Jugoslovanska »Čitalnica« v Gradcu se nahaja vsled tukajšnjih gospodarskih razmer v prav težkem finančnem položaju. Vkljub vsem gmetnim in tehničnim težkočam smatra odbor za svojo narodno čast, da vzdrži to prepomembno društvo, matico, okolu katere se zbirajo skoz desetletja graški Jugoslovenci vseh slojev. Vplivu in neutrudnemu delovanju tega društva je prištevat, ako je marsikateri Jugosloven ohranil svojo ljubezen do naroda in domovine ter se zoperstavil preteči germanizaciji. Da bi se mogla držati še naprej ta narodna ustanova, se obrača odbor tem potom na vso slovensko javnost in posebno na denarne zavoda

in bivše člane, da blagovolijo pomagati ohraniti naše društvo z večjim ali manjšim prispevkom, ki ga sprejema uredništvo tega lista.

— Iz diplomatske službe. Za izrednega poslanika in polnomočnega ministra v Albaniji je imenovan dosedanj izredni poslanik v Belgiji dr. Otokar Rybář.

— Iz državne službe. Upokojeni sor. polnomočni minister in izredni poslanik na razpoloženju dr. Bogumil Vošnjak, vlad. svetnik pri gradbeni direkciji v Ljubljani Franc Uršič in inšpektor agrarne direkcije v Ljubljani Viljem Putnik.

— Omejitve obrata v Splošni bolnici v Ljubljani. Ravnateljstvo Splošne bolnice v Ljubljani razglša vsled pooblaštila g. inšpektorja ministrstva za narodno zdravje, da se na podlagi čl. 1 osnovnih pravil, odobrenih z odlokom g. ministra za narodno zdravje, sprejemajo do preklica v bolnico le oni bolniki, ki se v domači oskrbi ali ambulatorno absolutno ne morejo z uspehom zdraviti. Odpuštili se bodo bolniki iz bolnice stopnjema in sicer le oni, ki se brez škode morejo zdraviti doma ali pa ambulatorno po upoštevanju socialnih prikl. bolnikov, v kolikor se te morejo dognati. Bolniki z akutnimi nalezljivimi boleznimi ali pa v kronični infekciji nem stanju se ne bodo odpušali. — V Ljubljani, dne 12. maja 1924. — Za ravnateljstvo: Dr. Vinko Gregorič.

— Pobjanje alkoholizma. Pišejo nam: V Vašem čenjenem listu smo čitali, da je ministrstvo za narodno zdravje stotilo v Beogradu postajo za pobjanje alkoholizma. Toplo pozdravljamo to akcijo ter priporočamo, da se udeležijo tudi v Sloveniji. Po vojni so politična oblastva izdala nebroj dovoljenj za razne vino in žganjake, kjer se brez nadzorstva prodaja ob vsakem dnevnem času najrazličnejše vrste alkohol, kakor špirit, razno žganje, nenaravna vina i. t. d. Kot primer naj nam služi občina Zagorje s približno 4000 prebivalci. Koncesionirani gostila je 28, poleg teh pa še 22 raznih točilnic tako, da odpade na 80 prebivalcev ena točilnica. Priznavamo, da je v takem industrijskem kraju potrebno več solidnih gostiln — mnenja pa smo, da je to še preveč. Odločno pa moramo pobjati za lastno dejstvo, da se narod zastuplja še v drugih nepotrebnih, zdravju in družinskemu blagostanju škodljivih točilnicah. Ministrstvo za narodno zdravje bo gotovo skrbelo za odpravo takih lokalov, kjer se brez nadzorstva pijančuje in v pravem pomenu besede ljudstvo zastuplja.

— Na naslov vojaške uprave. Prejeli smo in priobčujemo: Pred par leti sem dal svojega popolnoma zdravega sina v pešadijsko podoficirsko šolo v Zagrebu. Dečko je pridno napredoval ter prišel kot podnadrednik k Triglavskemu pešpolku v Ljubljano. Radi naporov v službi je poprej zdrav mladenič obolen na znatnem razširjenju srca ter bil radi tega začetkom decembra 1923 kot stalno nesposoben odpuščen iz vojaške obveze. Navzile temu, da je od takrat minilo čez pet mesecev, do danes moj sin še ni v posesti onih prejemkov, ki so mu zakonito zajamčeni. Fant je brez vseh sredstev ter za vsako težje delo nesposoben, nima od česa živeti, a vojaška uprava se ne zmeni, da bi mu dala ono, kar mu gre. Vsi zadnji koraki so bili brez uspeha. Pri sprejemu v zgoraj imenovano šolo je moral moj sin predložiti tudi vsakojaka sprave, la, ki bi jih moral pri zastopu iz vojaške službe dobiti nazaj. Vse moje intervencije in molbe pri podoficirski šoli in dravski divizijski oblasti so bile zaman, na moje pravilno kolekovane prošnje in urgence se nobena oblast ne gane, da bi vrnila mojemu sinu listine, ki so njegova edina last in brez katerih ne more dobiti nobene službe. Še kako pravico se ti dokumenti mojemu sinu neupravičeno zadržujejo, mi je uganka. Merodajne činitele prosim, naj takoj potrebne ukrepe, da dobi moj sin v najkrajšem času svojo invalidsko podporo in pa svoje zasebne dokumente, ki jih najno potrebuje. Upam, da moj apel ne ostane brez uspeha.

— Dr. Miloš Besarović prišel je — kakor vsako leto meseca maja — ordinirati v Karlovih Varh (Karlsbad) v hiši »Leopold«.

— Požar v Guštanju. Na Tolstom vrhu pri Guštanju je nastal pri kmetu Travnekarju požar in vpepeli hlev in kašo. Uničeni so bili razni poljedelski stroji in škoda zelo velika. Travnekar je bil savoran za malenkostno vsoto.

— Smrtna kosa. V Velikih Laščah je smrt ob 20. umrl odnotni notar G. Josip Smodej. Pokojnik je dosegel starost 69 let. Bil je odločen narodnjak in pripravljen na vse. Vendar pa se aktivno ni udeleževal političnega življenja. Vselej svojih odličnih lastnosti je živel splošno simpatično in veliko spoštovanje v celotni okolici. Zaprta vdova, hčerka in sin. Pogreb bo v torek 13. maja ob 16. na pokopališču v Velikih Laščah. Bodi mu ohranjen blag spomin!

— Prodaja biserov in briljantov. Družbeni oklic. Dne 5. junija ob 9. bo pri sodišču v Radovljici, soba št. 32, na javni dražbi prodan ovrtni nakit, obstoječ iz več vrst pravih biserov in briljantov (biseri kobe). Najnižji ponudnik znaša 1670 Din. Pod to ceno se nakit ne prodaja. Nakit se lahko ogleda vsak ponedeljek med uradnimi urami pri gori omenjenemu sodišču in na dan dražbe po uri po zgoraj navedeni uri, naka se prične z dražbo.

— Strela je ubila v Starem Petrovem selu seljaka Miho Šebalja in seljakinjo Tero Kovačič, ki sta pred nevihto bežala pod veliko lipo. Strela je udarila v drevo baš takrat, ko sta oba stopila po njega.

— Angleška križarka v Kotoru. V Kotoru je prispela angleška križarka „Releka“ iz Glasgova. Na ladji se je nahajal Lord Robert Cecil, ki si je ogledal luko in se z avtomobilom peljal do Lovčena. Visoki gost poseti tudi Dubrovnik in Split.

— Razprava čruga. Kakor nam javlja iz Zagreba, je bila za danes določena razprava proti črugi in tovarštem pri oseljskem sodišču preloženja. Čruga ne more dobiti zagovornika.

— Nevročljive priporočene pošiljke. Po informacijah, ki smo jih dobili, se nanase nevročljive priporočene pismo, naslovljeno „Rudolf Marja“ na nekoga vojaka tega imena od 40 pehotnega polka, ki je po končani vojaški službi neznan kam odšel, ne pa na dvornega svetnika dr. Rudolfa Marja, kar s tem ugotavljamo.

— Senzacionalna aretacija v Novem Sadu. V Novem Sadu je bil aretiran finančni podpredsednik Ivan Mozič, ki je dalje časa ponarejal državna pisma in različne dokumente. Pri hišni preiskavi so našli v stanovanju 58.300 Din in večje število pristanic, izdanih od raznih tvežev, s katerimi je imel Mozič zveze in na podlagi katerih bi imel dvigniti še večje vsote denarja. Pričakuje se še nadaljnje aretacije in sicer bo prijetih več višjih uradnikov in trgovcev. Dravna blagajna je kolikor se je dosedaj ugotovilo oškodovana za 250.000 D.

— Vlomi v stanovanja. Včeraj popoldne med 15 in 18. uro je bilo v Židovski ulici št. 2 vmiomjeno v stanovanje zasebnice Franje Ovsenjak. Tat je odnesel 2200 Din gotovine in 650 Din vredno damsko uro. Med večernimi urami je bilo vmiomjeno v stanovanje šivilje Marije Guštin v Gledališki ulici 7. Ukradeno je bilo 300 Din gotovine in nekaj perila. Na Glincah je bilo vmiomjeno v baraka Marije Škerj in ukradeno nekaj šivil, vrednih 700 Din. V Ljubni kraj Videm je bilo vmiomjeno pri sestanku Ivanu Hlebec. Odnešeno je bilo raznih predmetov v vrednosti 14.800 Din.

— Nenadoma je zblaznel smotil pred Kino Tivolijem bivši kinematografski uslužbenec Oskar Kastelic. Začel je bti okoli sebe in je napadel več oseb. Dva stražnika sta zblaznelca s pomočjo pasantov ukrotila in zvezala, nakar je bil s rešilnim vozom prepeljan na opazovalni oddelček delne bolnice.

— Kar Vi potrebujete, to je Elzafluid. To pravo domače sredstvo, katero prežene vaše bolečine! Polzkušna pošiljka D 27. — Lekarnar Eug. V. Feller, Stubica Donja, Elzafit št. 238, Hrvatska.

— „Chloroforin“ kina železno vino, najboljšo sredstvo proti slabokrvnosti, boleznim v želodcu in najboljšo okrepčevalno sredstvo pri rekonvalescenci. Dobiva se v vsaki lekarni.

IZ CELJA.

— Pogreb notarja Baša. V soboto popoldne ob 16. se je vršil iz Aškerčeve ulice pogreb umrlega g. notarja Lovra Baša na okoliško pokopališče. Vkljub deževju se je pogreba udeležila velika množica ljudi. Prihiti so pokojnika spremit prijatelji in mnanci ter njegovi stanovski tovariši iz raznih krajev. Pevsko društvo mu je zapelo pred hišo zalostnik. Ob grobu je pokojniku spregovoril v slovo njegov dolgoletni sobojnik župan g. dr. Juro Hrašovec za njegovo delavnost in njegovo značajnost proslavljajoč njegove velike zasuge za narod. V imenu stanovskih tovarišev se je od pokojnika poslovil mariborski notar g. dr. Firbas. Orisal je v govoru pokojnikove stanovske vrline. Med celjske narodne prvotitelje, ki že počivajo na celjskem okoliškem pokopališču, so sedaj položili tudi notarja Baša čigar ime bo zapisano v zgodovini borbe za slovensko Celje s slavnimi imeni. Večnaja jemu pamjat.

— Socialdemokratski volilni shod. V nedeljo dopoldne je imela Korenova skupna socialdemokratske stranke pri Zelenem travniku volilni shod za občinske volitve. Udeležba na shodu ni bila bogosigavna, kako velika. G. Koren je v precej treshnih besedah razvijal komunalni program, katerega misli v bodočem občinskem svetu nasledovati njegova stranka. Kakor čuje mo, so naslednje kandidatne liste frakcije sedanj župan v okoliški občini Valentin Hrašnik. Na kandidatni listi Bernotove frakcije se je dosedaj spuntalo še osem kandidatov.

— Izpred sodišča. Pred okrožnim sodiščem je bil na 2 meseca poostrenega zapora obsojen 28-letni rudar Mihael Frece. Zapravl je vsoto 4.910 Din, katero je prejel za 28 parov čevljev, katere mu je izročil v prodajo Vlad. Srebrnič. — Radj poverbe pa je bil obsojen na tri tedne ječe Koppe Jancz iz rogaškega okraja.

— Skritica se je pojavila tudi v nekaterih krajih v Savinjski dolini. Bolnika so spravili v celjsko bolnico.

Rešimo sokolski Tabor!

IZ MARIBORA.

— Kaj je z mariborsko oblastjo? G. veliki župan dr. Ploj zopet odide v Pariz, baje samo do 24. maja, v resnici se bo pa datum vrnitve najbrže še bolj spreminjal kakor se je pri zadnjem potovanju, ko se je tajinstveno namigavalo, da se sploh ne vrne več na svoje mesto, temveč v Ljubljano.

— Konkurenca mesarjem. V mestni mesnici na Rotovškem trgu se od petka dalje prodaja meso po zdatno nižani ceni 19 — 21 Din pri drugih mesarjih pa 26 — 27 Din. Teletina pa 20 — 22,50 pri drugih mesarjih pa po 30 Din. Obistnuje torej na razpolago, da si v svoji prid pomaga pobijati tudi nezdravo konkurenco predragih mesarjev.

— Strahna perspektiva. Kdor si je že pred 30 leti natančneje ogledal narod na današnjem severnem osemju in silko tistih utisov primerja z današnjo, ga mora obiti strah že pred bližnjo bodočnostjo. Na vsi črti vidna degeneracija. Še bolj je ta strah upravičen, ako zasleduje izza te dobe: umrljivost, duševne in spolne bolezni, nevarne porode in — čim dalje bujše pijančevanje. Poznavalci teh žalostnih razmer ne pretravajo, ako trdijo, da če bo pijančevanje in lahkomiselnost v naših krajih še par let tako napredovala kakor je od prevrata sem, potem gorje Mariboru!

— Proste mestno kopališča. Čeprav teče skozi Maribor največja slovenski rek, vendar je ravno Maribor glede kopališča na prostem zadnje mesto. Že Drava sama je nevhvalna za poletno kopanje. Ravno poleti je vselej tajanja snežnikov vzmazna in mrska, izvzemši nekaterih savoravnih obrežnih zatokov. Mestno kopališče pomankljivo ne stoji le na neugodnem kraju nego je tudi sicer pomankljivo. Zato si občinstvo išče pomoči vse drugod v okolici in zato je tudi vsako leto toliko nesreč. Naravnost proti vsem sanitarnim predpisom so privatna kopališča pod usnjarnjami in sredi mestnih kanalov — kar kaže na „fin.“ okus starih mariborskih „purgarjev“. Eden zadnjih nemških občinskih svetov je vendar uvidel vso to neprimernost in neukomnost ter si je hotel pomagati za boljše sloje s prostim kopališčem in solnčičem na vrhu za poslopjem mestnega kopališča. Treba bo poseči po tem načrtu.

— Koncert i. citraškega kluba v Mariboru. Dne 9. majnika je priredil v Narodnem gledališču i. citraški klub svoj drugi koncert, pod vodstvom g. Antona Baurerla. Nastopil je zbor 20 citr, 2 soli, čelo, lanto in glasovir. Prav lepa je bila transkripcija po narodnem napjevu „Po jezernu“ 4 citre in čelo-solo, slasti je ugnjala 5. točka „Mon songe d'amour“, revija, 2 citre in citre na lok-solo. Koncert je bil srečno obiskan, največ od Nemcev. Vodi koncerta gosp. Baurerle je žel splošno pohvala.

— Visoko narasla Drava pada. Drava, ki je v petek nenavadno narasla in narasla visoko preko normale še do sobote opoldne, je pričela polagoma padati. V doljem toku je napravila mnogo škode.

— Zopet mrz. Vinogradniki in sadjarci so v soboto večer s strahom zasledovali padanje termometra, ki je ob 19. kazal še samo 60C pri tem pa vel oster severovzhodnik. Pa se je preko noči pooblačilo, da ni padla slana. Pač pa je na zapadnih vrhovih Pohorja zapadel sneg.

IZ PTUJA.

— Smrtna kosa. Te dni je umrla v mariborski bolnici učiteljica gdnca. Beti Klampfer v rzcvetu mladosti. Bila je delj časa zaposlena v pisarni tukajšnjega okrajnega šolskega sveta.

— Lekarniško nočno službo ima ta teden lekarna pri Zlatem jelenju.

— V Svinjski selem se vrši zopet dne 14. t. m. kakor običajno.

— Usmjarska industrija d. d. „Petovica“ na Bregu ima svoj III. redni občni zbor dne 23. maja ob 11. v prostorih Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani.

— Mestna posojilnica namerava razprodati v najkrajšem času svoja poslopja ter del svojih posestev. Nudi se vsem zainteresentom ugodna prilika za nakup hiš in posestev po nepretrani ceni.

Turistika in sport.

SLOVAN : PRIMORJE 2:1 (1:0)

Prvenstvena tekma.

V včerajšnji prvenstveni tekmi je Primorje skoraj nesluheno podleglo. Nudilo je dokaj boljše kombinacijsko igranje in je posledica poraza le neodločnost pred golom, odnosno je tudi nerazumljivo, kako je mogel g. Betetto presresti dve odlični roki v kasnem prostoru Slovana. Igra sama ni bila na višini in je proti koncu sploh popolnoma popustila. Vodstvo je dosegel Slovan v 10. minuti in vsilil rezultat v drugem polčasu na 2:0. Vselej fousla, sagražena po Slovanovem branilcu, je sodnik diktiliral enajstmetrovko, s katero je Primorje rezultat snižalo na 2:1. Tako je ostalo tudi do konca. Med obema možnostma ni bilo bistvene razlike, le da je Slovan igral nekoliko agilnejše. Lepo kombinacijo je prevedel trio Primorja, v katerem ugajata slasti talentirana igralca Erman in Camernik. V krilski vrsti je opravljal dobro delo Bira. Šaleker v obrambi ni več tisti kot je bil. Vrtar Jantigaj, kakor tudi njegov vice-vis škofič sta pokazala par elegantnih parad in držala precej ostrih strelov. Jantigaj je dober v lovanju visokih strelov. Škofič pa spretno pobira napadalnem šogo ispred nog. Tudi Slovan ima več dobrih moči, tako n. pr. Kerne in Haris v napadu. Šukic na krilu ter oba brata Marchiotti. Od branilcev je bil prvi čas boljši Lensay. v drugem polčasu pa Kos. G. Betetto je vodil igro dobro, samo hantov ne bi smel presesti!

ILIRIJA : F. C. FIUME 9 : 1

(3 : 1)

Rečani, ki so nastopili včeraj v nekoliko omejeni postavi so napravili ugodnejši vtis in je bil tako katastrofalni poraz nespreviden.

pravičen. Da bi imeli gostje nekoliko boljega vratarja bi bilo razmerje golov nekaj manjše, tako pa je golman izpustil štiri nepotrebne gole. Tekma v obče ni bila posebno izrazita, nudila pa je nekaj pravih momentov ter je ostala živahna do konca. V prvem polčasu so pokazali Rečani smiselno igranje in uveljavila se je znana njihova hitrost. Dali so ilirijanski obrambi mnogo posla ter prenašali igro iz polja v polje. Bili so iliriji skoraj enak protivnik. Zanimivo pa je, da so operirali predvsem s krili, ki sta faktično zelo urni in sta ustvarili par kočljivih situacij pred ilirijansko mrežo. Dober igralec je bil desna spojka, v obrambi pa je ugajal desni branilec.

Ilirija je igrala v prvem polčasu zelo raztrgano in slasti napad se je zopet spuščal v hiperkombinacijo. Tudi v krilski vrsti ni bilo razumevanja. Možstvo se je znašlo šele v drugem polčasu. Napad za napadom je sledil na vrata Rečanov in padali so po vrsti goali. Najboljša napadala sta bila brez dvoma Vidmajer in Zupančič I. na krilu. Trilo je bilo pod povprečno formo in odpovedal je tudi Pammer. Krilska vrsta je delala vzorno, v obrambi pa je napravil Dolinar par pogrsk in tudi zagrašil eno enajstmetrovko, katere pa gostje niso izrabili. Miklavčič je ubranil v prvem polčasu dva ostra strela in enajstmetrovko v drugem. Gole so zabili Oman 4, Vidmajer 2 (oba solo) Milan 2, Pammer 1. G. Kramarič je imel igro popolnoma v roki. Obisk povprečen.

HERMES : F. C. FIUME 6 : 0

(4 : 0).

Včerajšnje in sobotno gostovanje reškega kluba F. C. Fiume, ki je nastopil prvi dan proti Hermesu, drugi dan proti Iliriji, je končalo s pravim flaskom gostov. Priznati moramo, da smo pričakovali od Rečanov nekoliko več, vendar kakor je iz rezultatov obeh tekem razvidno, gostje komaj dosega drugorazredna naša moštva. Tekma Hermes-Fiume ni bila na višku, kar je povzročilo predvsem mrok in blatno igranje in nemala zasluga pripada sodniku g. Vodičku k neugodnemu razvoju igre. Z napadnimi, skoraj pristranskimi odločbami je popolnoma depimiral Rečane, k čemur je pripomogla tudi kovinskična publika, ki je goste izsiljala, kar moramo najodločnejše obsojati.

Igra, kot se rečeno ni bila na višku in med igralci gostov, ki sploh niso predvedli ničesar pozitivnega, je bilo opaziti par popolnih diletantov. Hermes, očaden s Grlicem in Učakom sicer ni popolnoma zadovoljil, nudil pa je zadovoljivo igro. Aglien je bil osebito napad, ki ga je dirigiral Pleš II. Poleg njege se je izkazal tudi Učak. V krilski vrsti je bil neumoren Grlic in saostala tudi nista ostala dva. Izrazit v obrambi je bil Gruden, dočim Mihelič skoraj ni imel dela.

Gostom, ki so bili handicapirani predvsem radi igranja, moramo priznati eno: Borili so se in vztrajali so kljub neugodnemu porazu do konca. Ugajal je njih desni back, nekoliko tudi srednji krilec. Vrtar je bil šibek. Publike zelo malo.

INOZEMSKES NOGOMETNE TEKME.

— Dunaj, 12. maja (Izv.) Na igranju Hohewarte je bila včeraj ob prisotnosti 80.000 ljudi mednarodna nogometna tekma Cardiff-City : Vienna. Rezultat 2:0 v korist Angleskem.

— Dunaj, 12. maja (Izv.) Praška Slavija : Hakoah 4:2 (3:0). Moštvo Hakoah je bilo dobro, toda vrtar je popolnoma odrekel. Čehi so zabili zaporedoma tri gole. Hakoah je dosegla dva gola s 11 metrovkama.

— Praga, 12. maja. Bolton Wanderers : Praška Sparta 3:1 (2:0).

— Moravska Ostrava, 12. maja. Brnki Makabi : Moravska Ostrava 3:0.

— Brno, 12. maja. Dunajski Wacker : Zidanice 2:2.

— Bruselj, 12. maja. Kombinirano moštvo Belgije : Madžarski Olimpijski team 1:0.

— Dunaj, 12. maja. Admira : DFC 2:0. Herta : Waff 2:0. S tem je padec Waffa v drugi razred zapečaten.

Društvene vesti.

— Tombola poštinih uslužbencev. Na Kongresnem trgu se je vršila včeraj prva tombola letošnje sezone, ki so jo priredili nižji poštini uslužbenci. Na tombolo je pihitelo zopet mlado in staro in nabralo se je okoli 7000 ljudi, ki so nestrno pričakovali izrekanja števil. Poleg 100 kvaterov in 100 činkinov je bilo razdeljenih še 7 glavnih dobikov (tombol). Tombole so zadeli: 1. Krasno slato uro, vredno okoli 1000 Din, visokoškola Natalija Tarasova, 2. Pohistvo, trg. vajenka Cogijati Lota, 3. Šivalni stroj, šeleznikar Ferdo Majdič, 4. kolo, delavka Ana Čebular, 5. Vozilek, strojnik Vinko Kavčič, 6. manufakturno blago fotograf Franjo Dolenc, 7. dobiček kuhinjske opreme trg. vajenec Albin Škoda.

— Jurjevanje na Gradu. In zopet je odhitela cela Ljubljana na svoj Grad, da na slovesen način obhaja praznik krajevske cerkvenega patrona sv. Jurja. Proelava je kljub temu, da se je istočasno vršila tombola ter da je bilo tudi nebroj drugih privedev privabila na Grad na tisoče obiskovalcev in tu se je razvila ob svojih godb dravskih diravice in „Zveze jugosl. Selezničarjev, animirana zabava, na katero je prišel tudi „hajduk Čruga“ in so ga imeli s prtega v kamrici. Kdor ga je hotel videti je moral plačati cel dinar vstopnine, šenske samo pol. Baje se ga ljudje niso mogli nagledati. Drugim je bil na razpolago bogat srečlov, za lačne in za želja, pa so bili dobro založeni paviljoni podružnice CM Društva. Privredite je uspela pravo dobro in v velikim moralnim in materialnim uspehom se družbo sv. Cirila in Metoda.

— Moška je ženska podružnica CMD. V Spodnji Šiški imata svoj redni občni zbor v torek dne 13. t. m. ob 20. zvečer v gostilni pri „Raci“.

Gospodarstvo.

KONGRES TRGOVINSKIH IN OBRTHNIH ZBORNIC V SKOPLJU.

— Beograd, 11. maja. (Izv.) Na kongresu trgovskih in obrtnih zbornic je imel predsednik Trgovske in industrijske komore v Skoplju Toma Popović otvoritveni govor, v katerem je med drugim naglašal: »Tri polna leta smo nosili v srcu veliko željo, da Vas privabimo na Jug in da Vam potomo naših velikih, sijajnih in smehljajočih se poljan in gora, potom naših mladih mest pokažemo in dokažemo, da Južna Srbija ni tako strašna, ni tako nesrečna, kakor ste morda mislili, daleč od nje, v vaših bogatih in naprednih mestih. Mi smo dolga stoletja stavili svoje najsvetelje nade na sever, na Vas, ki ste poleg vseh svojih skrbi in nadlog vendarle imeli dalekomirnejše in srečnejše življenje, nego mi tu na jugu. Pročez Vam roke v dobrodošlico, smo danes ponosni tako na vas, kakor na sebe: na vas, ker ste se odzvali našemu pozivu, na sebe, ker smo vkljub presodkom naše dobe uspeli izvozovati prvo veliko zmago gospodarski stroki Južne Srbije, vzpostavili s Vami osebne stike ter pripravili svidenje z zastopniki narodnega gospodarstva na svetu.« Nato je predsednik prečital došle brzojave, pozdrave iz Sarajeva, Zagreba in Osijeka, nakar so se vršile volitve v posamezne sekcije. Vsaka komora je delegirala v vsako sekcijo po enega, dva ali več svojih zastopnikov. Osnovala se je tudi pravna sekcija. V soboto ob 11. do 12. so Josip Lenarčič kot zastopnik ljubljanske zbornice, Josip Krčalič kot zastopnik zagrebške zbornice in Kosta Janković kot zastopnik velikobockerečke zbornice posetili v imenu zborovalcev velikega župana Vildoviča, poveljajočega generala Terzića, mestnega župana Sapungjića in metropolita Varnava. Popoldne v soboto so delovali odseki. Mnogo se je razpravljalo o ustanovitvi borze v Skoplju in v Ljubljani. Živahna razprava je bila tudi o predlogu Milana Prpića o visoki obrestni meri. V soboto ob pol 2. sta dospela v Skopje finančni minister dr. Stojadinović in trgovski minister dr. Krizman. Na kolodvoru so jih sprejeli predstavitelji vseh trgovinskih zbornic, veliki župan, mestni župan, zastopniki drugih oblasti in številno meščanstvo.

— Beograd, 12. maja. (Izv.) Včeraj je bil zaključen kongres trgovskih in obrtnih zbornic v Skoplju. V častnem predsedstvu je bil zastopan tudi predsednik Trgovske in obrtne zbornice za Slovenijo Ivan Knez. Finančni minister dr. Stojadinović je včeraj imel zelo zanimiv in odlični govor o gospodarskem in finančnem položaju naše države. Njegova izvajanja je kongres sprejel z viharim odobravanjem, ker je govor vseboval iskrene in odkrite misli, kako treba skrbeti za gospodarski napredek naše države. Glasno je bila sprejeta resolucija, ki vsebuje 45 točk. V resoluciji naglašajo kongres stališče, da je sedanj režim o prometu z valutami in devizami z ozirom na splošne razmere še vedno opravičen, kongres pa smatra, da je ta režim samo začasen in da se ga takoj odstrani, kakor hitro se izboljšajo devizne in valutne razmere. Resolucija priporoča, da se naj izpopolnijo oz. specializirajo borze. Ustanoviti se imate borzi v Skoplju in v Ljubljani. Ljubljanska borza se ima razširiti. Skleniti se imajo trgovinske pogodbe z vsemi sosednimi državami, osobito z Albanijo. Prometni minister se poziva, da skliče čimprej tarifni odbor v smislu člena 11. uredb o organizaciji prometnega ministrstva. Urediti se imajo pristaniški tarifi za Solun in jadranska pristanišča. Upeljati se imajo direktne železniške vozarine. Kongres zahteva dalje, da se ne dovoli gradnja železnice Krim-Zader. Ne sme se dovoliti tudi tuji ladjam kabotaža v naših vodah. Tuji industriji ne smejo izvrševati avtomobilske vožnje ob naših obalah in mejah. Dalje resolucija zahteva, da se zviša čas za iztovorivanje od 6 na 12 ur. Resolucija vsebuje še druge javni promet, trgovino, obrt in industrijo zadevajoče točke. Trgovske zbornice v Ljubljani, Zagrebu, Novem Sadu in Beogradu se pozivajo, da sestavijo spomenico o prisilni poravnavi. Kongres je končno naprosil trgovsko in industrijsko zbornico v Skoplju, da predloži resolucijo kraljevski vladi. Kongres sam je imel velik gospodarski pomen in tudi uspeh.

NEKAJ O NAŠI LESNI INDUSTRIJI.

Položaj naše lesne industrije in trgovine, od katere živi četrtina Slovencev, je si no težak. Čas je tak, da se morajo na tem področju podvzeti vse potrebne mere, da se izognemo preteči katastrofi. Mesto da smo gospodarsko in nacionalno ofenzivni, se mi zadovoljujemo z nekoliko defenzivno, za katero nimamo niti pravega orožja. A naša ga zamoremo samo v organizaciji in v organizaciji zamoremo tudi takoj začeti z ofenzivo. In to čim prej!

Zato se je uprava velesejma očela, da stori prvi korak in bo skušala organizirati na letošnjem ljubljanskem veseleju posebni lesni oddelki, kjer naj bodo zbrani vsi proizvođači lesne industrije, od surovega debla do najfinjših izdelkov. Obenem je zainteresirano inozemstvo, ki z velikim zanimanjem spremlja ta pokret. Tako se bodo zveze pozivile in se odprla nova izvozna pota. Mrtvilo mora prestat, ako hočemo sebi dobro in ako hočemo živeti svoje življenje v svoji domovini. Sedenje nevzdržne razmere nam nam bodo resen moment, končno naj se prizadeji krogi zganeto, da prenehamo s pogubnim dosedanjim načinom polnjenja in delovanja.

Osvobođenje nas je našlo neprimerno brez pregleda novega položaja, brez aktivne organizacije za spoznanje in zaščito naših interesov in brez edinstvenih smernic. Veliko se je sicer že napravilo v tej smeri, ali po večini je bilo to delo posredno, ki ga je rodila izvanredno povoljna konjunktura. Globokkejšega nazivanja ali pa osnov tu ni bilo, tako da je sedanj težki čas zatekel tudi te posredne zopet osamljene in preslabe, da vzdrže teže položaja in razmer. Vse, kar se pri nas zamore podvzeti, to je skrbno delo propagande, posebno pa delo našega velesejma.

Zato naj IV. Ljubljanski velesejem zbere vso lesno industrijo in dal se bo z dobro organizacijo premagati zastoj.

KINO „TIVOLI“.

Ubojniški mlin

Velika ljubavna in pustolovna drama v 5 delj.

V glavni vlogi najlepša filmska diva Leo Parry.

Interesantna zgodba brata in sestre, ki ji je glavni motiv žarka ljubezni, ki vodi dobrega človeka do plemenitih dejanj, slabega pa v pustolovščino in do zločina.

Oglejte si samo reklamne slike v Šelenburgovi ulici, pa sigurno pridete pogledat te lepe filmske dele.

— Razdelitev 15 milijonskega švicarskega posojila. Na podlagi obvestila uprave fonda v Novem Sadu, se 15 milijonsko švicarsko posojilo ne razdeli nikomur v Vojvodini, temveč se razdeli med mesta Beograd, Zagreb, Ljubljana, Sarajevo in Split, po nekoliko milijonov. Preostanek se razdeli Srbiji in Črni gori. Denar se bo porabil za zidanje novih zgradb.

— Soglasje med petrolejskimi trusti. Med največjima petrolejskima trustima sveta, med Royal Dutch and Shell Co. in Standard Oil Co. se je dosegel sporazum, ki izključuje vsako bodočo konkurenco. Na ta način nastopijo petrolejski kralji že pri pogajanjih z Rusijo enotno in so poverili Royal Dutch skupino, da jih zastopa pri predstojajočih pogajanjih.

— Angleško posojilo in ruske koncesije. „Morningpost“ poroča iz zanesljivega vira, da sovjetska vlada odstopa angleški vladi za eventualno posojilo sledeče koncesije: 1. prodajo ali pa zakup vzhodnokavkajskih železnic, 2. odpoklic vseh diplomatskih, gospodarskih in propagandističnih delegacij iz Afganistana, 3. uklenjenje instituta za komunistične agitatorje v Taškentu, 4. odpoklic vseh protiangelskih agentov v Perziji.

— Znanstveno vodstvo dela. Med 21. in 24. julijem se vrši v Pragi mednarodni kongres za znanstveno vodstvo dela. Septembra meseca lanskega leta je že izdelal tajnik ameriških inženirskih korporacij inž. Wallace predlog, da se ta kongres priredi. Praški ministrski svet je prevzel predlog ter poveril Massarykovo akademijo dela, da uredi priprave za tak kongres. Kongres posetijo tudi udeležniki svetovnega kongresa za proučevanje energije, ki se vrši začetkom poletja v Londonu. Praški kongres bo vršil svoje delo v petih skupinah in v osmih sejah. Prva skupina bo proučevala vprašanja znanstvenega vodstva dela, nadalje probleme človeka kot čimtelja tega dela ter razmerje industrije k temu znanstvenemu raziskovanju. 2. znanstveno vodstvo dela v industriji, izključevanje izgub, standardiranje in poenostavljanje, 3. znanstveno vodstvo v glavnih industrijah, 4. znanstveno vodstvo javnih uprav in 5. posv in izobrazba znanstvene uprave in vodst

Borzna poročila.

ZAGREBSKA BORZA.

Dne 12. maja. Sprejeto ob 13.

Devize: Curih 14.33—14.43, Pariz 477.50—482.50, London 352.80—355.80, Dunaj 0.1131—0.1151, Praga 235.90—238.80, Trst 358.50—361.50, Newyork 80.30—81.30.

Valute: dolar 79.375—80.375. Efekt: 7% invest. pos. 1921. 65.60—66.50, 2 1/2% drž. renta za ratno šteta 144—145, Ljubljanska kreditna 235, Centralna banka 40—42, Hrv. eskompt. banka 137—138, Kreditna banka, Zgb. 130—135, Hipotekarna banka 67—70, Jugobanka 117—120, Pratekdona 915—920, Slavenka banka 120—122, Eksploatacija 117—120 Drava d. d. Ostjek 400, Sečerača, Ostjek 1190—1200, Ista d. d. 53—59 Nibag 110—112.50, Gutman 875, Slavka 280—390, Slavonija 114—115, Strojne tor. 202, Trboveljska 525—550, Union, paromlin 745, Večve 175.

— Curih, 12. maja (Izv.) Praga 16.50, New York 463.25, London 24.62, Pariz 23.75, Milan 24.95, Berlin 1.30, Dunaj 0.00795, Beograd 6.975, Amsterdam 210.75.

— Trst, 12. maja. London 98—98.40, Pariz 135—135.50, Newyork 22.375—22.40, Curih 397—399, Zagreb 27.70—27.75, Dunaj 0.00314—0.00317, Praga 65.25—65.75.

Najnovjša poročila.

Delni rezultati volitev na Francoskem.

Od 301 mandatov nacionalni blok 145. — Levica pridobila 107 mandatov več?

— Beograd, 12. maja. (Izv.) V francosko zbornico je bilo včeraj voliti 640 poslancev. Po danes iz Pariza dosepih poročilih je doslej pozitivno izvoljenih 301 poslanec. Našo vlado volitve zelo zanimajo in se nahaja v nervoznem pričakovanju za nadaljne pozitivne rezultate. Od znanih 301 rezultatov je Poincaréjev nacionalni blok dobil 145 mandatov, in sicer: republikanci 63, levičarski republikanci 41, radikalni desidentisti 21, republikanski socialisti 20. Od drugih skupin so dobili komunisti 8, radikalci 82, združeni socialisti 85, konservativci 8 mandatov. V tukajšnjih diplomatičnih in političnih krogih je vest vzbudila veliko senzacijo. Visti, da je zmaga levičarski blok, različno komentirajo. Poznavalci francoskih razmer in razpoloženja na deželi naglašajo, da so gorenji rezultati iz mest, kjer je vladalo največje nezadovoljstvo proti Poincaréjevi vladi in njegovi nacionalni politiki. Vlada in krogi smatrajo, da bo Poincaré končno od 640 mandatov, ki jih šteje nova francoska zbornica, dobil znatno število, tako, da se bo še nadalje obdržal na krmilu vlade. Volitve splošno presojajo zelo optimistično.

— Paris, 12. maja. (Havas.) Po do sedaj ob 7. jutraj znanih rezultatih se razdele izgube, oziroma dobički, tako: konservativci dobe 2, izgube 10 mandatov, republikanci plus 9, izgube 61, levičarski republikanci dobe 9 in izgube 41 mandatov, radikalni desidentisti dobe 6 in izgube 18, socialistični radikalci dobe 49 in izgube 6, socialistični republikanci dobe 9 in izgube 4, unitaristični socialisti dobe 33, izgube 4, komunisti dobe 7 in izgube 5 mandatov.

— Paris, 12. maja. (K.) Levičarski blok izraža svoje veselje nad volilno zmago. Levičarski »Quotidien« javlja danes ob 3. jutraj, da so dosedanja volilni rezultati prinesli popolno zmago levičarskega bloka. Blok ni izgubil nobenega mandata, pač pa doslej pridobil 107 novih poslancev.

NEOBICAJNO HLADEN SPREJEM SLOVENSKIH TEHNIKOV V TRSTU.

— Trst, 12. maja. (Izv.) Danes dopoldne ob 12.20 je prišlo pod vodstvom vseučiliških profesorjev dr. Samoa Rebeka in inž. Humla v Trst 25 študentov tehnične fakultete v Ljubljani. Na kolodvoru so jugoslovanske tehnike sprejeli naši akademiki člani ferijalnega društva »Balkan«, v zelo velikem številu, dalje jugoslovanski konzul Stepanović, podkonzul Smiljanič, vse osobe konzulata, kakor tudi mnogostevilni tržaški Jugoslaveni. Od strani italijanskih državnih oblasti in mestne občine ni bilo pri sprejemu nikogar. To je jugoslovanske tehnike sprejel neobičajno hladno in prezirljivo. Mesto državnih funkcionarjev je bilo na kolodvoru opazati neobičajno veliko število tržaških policajev, ozi-

roma karabinjerjev. Sprejem je bil s stališča tržaškega mesta zelo žalosten. Vse drugačno sliko je nudil nedavni sprejem dunajskih visokolcev — eksportnih akademikov. Tedaj je Trst, oziroma so državne in občinske oblasti pravile dunajskim gostom sijajen sprejem ter so jih povsod gostili in pozdravljali. Prirejali so jim prave pompozne gostije. Ljubljanski tehniki so po sprejemu mirno odšli v neki hotel, kjer so na svoje goste obedovali. Tehniki ostanejo v Trstu štiri dni ter si ogledajo vse tehnične naprave in prosti laki, arzenalu in drugih tovarnah.

POLITIČNI POLOŽAJ NEIZPREMENJEN.

— Beograd, 12. maja. (Izv. Ob 12.15.) Danes dopoldne ni bilo nikakih važnih dogodkov, ki bi vplivali na končni izid vladine krize. Splošni položaj je popolnoma neizpremenjen. Ministrski predsednik Nikola Pašić se je danes dopoldne razgovarjal in vodil posvetovanja s posamnimi člani vlade. V vodilnih vladinih krogih in tudi drugod so danes s posebno pozornostjo razmotrili rezultate včerajšnjih volitev na Francoskem. Tem volitvam pripisujejo naši vodilni krogi velik pomen, kajti izid njih bo zelo vplival na nadaljni razvoj odnošajev med našo državo in Francijo, pomemben je tudi za skorajšnji poset Nj. Vel. kralja Aleksandra I. v Parizu.

— Beograd, 12. maja. (Izv.) Danes dopoldne ni bil noben politik od dvornega maršala pozvan na dvor. Včerajšnji avdijenci Ljube Jovanovića pripisujejo velik pomen.

JUGOSLOVENSKO-MADŽARSKA POGAJANJA.

— Beograd, 12. maja. (Izv.) Danes ob 11.30 dopoldne so bila na svedčan in oficijelen način pričeta jugoslovensko-madžarska pogajanja. Otvoritveni seji je predsedoval predsednik jugoslovenske delegacije bivši minister dr. Ninko Perić. Razpravni materijal se je odkazal posamnimi sekcijam in strokovnjakom.

MADŽARSKO GROZNEJE.

— Budimpešta, 12. maja. (Izv.) Poročila o represalijah, ki jih je sklenila izvajati jugoslovenska vlada proti madžarski manjšini v Vojvodini in o razpustu raznih madžarskih nacionalističnih organizacij v Vojvodini, so vzbudila v madžarskih nacionalističnih in osebno fašistovskih krogih veliko ogorčenje. »Pesti Hirlap« je uvedel proti naši vladi in kraljevski rodbini strašno kampanjo ter grozi, da mora Madžarska prekiniti z Jugoslavijo vse diplomatske in druge zveze.

IZGON NEMŠKEGA DUHOVNika HUJSKAČA.

— Beograd, 12. maja. (Izv.) Preko Zombolje je naša vlada izgnala nemškega duhovnika hujskača Matijo Kleina v Beli Cerkev. Ta župnik je hujskal povsod na shodih in celo v cerkvi nemško prebivalstvo proti državi, dinastiji in je nazival Srbe »divjake«. Vlada je odločena, da ukrene vse proti hujskajoči duhovščini v Vojvodini.

DETEKTIV IN DRŽAVNIK VELIKEGA STILA.

»Narodna Misel« v Rigi je priobčila te dni izpise ruskega novinarja Popova zanimivo karakteristiko znanega boljševskega poglavarja Radeka. Karl Radek je vsekakor ena najbolj zanimivih in tipičnih osebnosti, kar jih je sprevrnila na površje ruske revolucije. Po svoji naravi je pustolovec velikega stila. Slične velike pustolovce rodi vsaka revolucija. Poleg tega pa spada Radek med najbolj izobražene in načitane ljudi našega veka; njegova naobrazba obsega različne panoge znanosti, umetnosti in politike. Največ mu pomaga nenavaden razvit spomin, izredna sila volje in frapantna brzina presojanja. In vendar je ta genialni mož pustolovec. Noben boljševiški pravnik nima za seboj tako pisanega in kompliciranega življenja, kakor on, ki je skočil iz mračne preteklosti v zgodovino. Boljševiška vlada nima moči, ki bi bil bolj živahen, nemiren in originalen, kakor je Radek. Nihče toliko ne potuje, kakor on. O njem nikoli ne vedo, kje se pravzaprav nahaja in kakšno tajno mislijo ima. Sovjetska vlada pošilja k njemu vse inozemske politike in državnike, vse delegate in poslanke tujih držav, kajti Radek obvlada vse evropske in mnoge drugih jezikov. Svojo zunanost spreminja po osebnem ali političnem razpoloženju. Zdjaj je po ameriško gladko obrt, zdjaj nosi kratke kotleto španjola, zdjaj nosi podstrženo bradico divjega severa. Oblika brade spreminja tako pogosto in močestno, da ga mnogi ne morejo spoznati. Obrtiti in neobrtni Radek, to sta dva čisto različna človeka. Nekoč se je sestel z njim nemški novinar. »Mar jutri odpotujete?«, ga je vprašal začuden. »Kako to?«, je odgovoril Radek. »Saj ste se vendar obrnili.« je pripomnil novinar. In to je bil morda edini slučaj, da Radek ni mogel najti pravega odgovora. Drugi dan je res odpotoval. Njegov obraz ostane človeku živo v spominu. Skozi velika očala gledajo ostre, bistre oči, iz katerih se zrcali izredna duševna sila. Lase ima vedno zmršene, nepočesane. Oblika je čisto boljševiška: kratki ruski kožuh (takozvani polušubok), sive jahalne hlače, visoki škornji, okrog vratu šal, na glavi pa njegova tipična, široma Rusija znana svetlorjava čepica iz kožuhovine s širokim ščitom. Usoda ga je pripeljala v Moskovski Kremelj, kjer ga je revolucija naselila v takozvanem »jahalnem korpusu« (del trdnjave). Tu stanuje s svojo družino v sobah, ki imajo izhod na dolg, temen hodnik. Njegov delovni kabinet ni ruski, še manj pa sovjetski. Tu vlada pravi angleški komfort. Sobe so polne divanov in mehkih naslonjajev. Po stenah vise orožje, slike in izrezki iz listov vsega sveta in vseh političnih struj. Radek čita vse, o vsem je informiran in vse, kar prečita, ostane za vedno skrito v njegovi glavi.

NOVO SREDSTVO PROTI ARTERIOSKLEROZI.

Pred kratkim je vzbudila v ameriški, angleški in francoski javnosti veliko senzacijo vest, da je praški zdravnik Mladejevski izumil novo sredstvo proti arteriosklerozi. Sotrudnik »CEPSA« je posetil te dni praškega učenjaka ter ga naprosil, naj mu da informacije o svoji iznajdbi. Prof. Mladejevski je pojasnil pri tej priliki svoje dolgoletne poizkuse v boju proti arteriosklerozi. Svoje znanstveno delo je začel z eksperimenti, kako bi omejili glavne pojave pri postanku arterioskleroze, to je kako bi ohranili elastičnost arterij. Za to elastičnost so potrebni v prvirstvu silikati, ki jih je v človeškem organizmu na stara leta čedalje manj. Poskušal je nadomestiti te silikate z injekcijami kremenove kisline, ker pa je ta proces zelo kompliciran in za bolnika zelo neprimeren, je sklenil najti sredstvo, ki bi ga mogel dajati bolniku v usta. Tako je skombiniral svoj sklero-

rup, čigar glavne sestavine so kremenove kisline in ekstrakt neke rastline. Za bolnike, ki bolehalo na sladkorni bolezni, je kemični sestav seruma nekoliko drugačen. Predno je stopil s svojim izumom v javnost, je prof. Mladejevski preizkušal serum več let na bolnikih. Rezultati so bili zelo povoljni, izvrženi one slučaje, ko je arterioskleroza prišla od srca. Učinek seruma nastopi z rapidno brzino in bolnik čuti veliko olajšanje že, ko je drugi ali tretji vzel to zdravilo. Mladejevski navaja nekaj slučajev, ko je bil bolnik že v brezupnem stanju. Tako je zdrvil nekega starega moža, ki je bolehal na arteriosklerozi že 14 let. Srce je imel že tako slabo, da ni mogel več hoditi. Po šestih tednih je lahko hodil. Prišel je sam k svojemu dobrotniku, da se mu zahvali. Zdjaj je popolnoma til in zdrav in dela v svoji trgovini. Drugi bolnik, star 72 let, ki se ni mogel ganiti z bolniške postelje, hodi danes po stopnicah, kakor 20 letni mladenič. Mladejevski pa ni bil še zadovoljen s svojimi uspehi, temveč je za del serum še drugim zdravnikom, da ga praktično prouče. Vsi so konstatirali iste rezultate. Na vprašanje, zakaj ni opozoril češkoslovaškega tiska na svoj izum, ki ga je moral popularizirati šele ameriški novinar, je profesor odgovoril, da so domači zdravniki že dobro informirani o novem sredstvu proti arteriosklerozi, v zunanji svet pa ni hotel s njim zato, ker smatra, da je bolje, če si uzladi pot v druge države zdravilo samo.

KINO „IDEAL“

predvaja od ponedeljka 12. do včevši srede 14. maja veliko ljubavno dramo v petih dejanjih

NA MEJI DOBREGA IN ZLA.

V glavni vlogi ELZA FERGUSON. — Krasni naravni posnetki čarobne Indije.

Prednaznaniilo.

„Eddie Polo“

pride 15. maja. 3304

SVETOVNI KONGRES ZA REKLAMO.

Od 14. do 19. julija se bo vršil v Londonu svetovni kongres za reklamo. Kako cenijo pomen tega kongresa v Ameriki, je razvidno iz tega, da pride v London iz Združenih držav 1500 delegatov. Francija jih je napovedala 150, iz raznih drugih držav jih pride tudi mnogo, tako da jih bo nad 2000. Reklama, bodisi da se izvaja z inzerati, plakati, prospekti, kinopredstavami ali z razsvetljenimi slikami, obvladuje danes trgovino, promet, tehniko in industrijo. Tekom zadnjih desetletij se je razvila v veličino, ki zajema počasi ves svet. Kongres bo za razvoj reklame zelo uspešen in le želijo, da bi se tudi pri nas reklama razširila in bi se čutil njen vpliv vedno bolj v našem gospodarstvu in trgovstvu.

ZADNJE BIVALISČE ELEONORE DUSE.

V kraju Asolo na Benečanskem bo počivala velika italijanska umetnica Eleonora Duse. Zelo se ji je priljubil mali kraj Asolo, v benečanski provinci v bližini postaje Bassano na železniški progi Trst-Beneška. Asolo je zgodovinski kraj, kjer je bivala zadnja kraljica s Cipra Katarina Cornaro, Benečanka po rojstvu. Nekaj mičnega ima na sebi Asolo s svojo divno okolico in ko je Eleonora Duse prvič videla to čudno

pokrajino, se jej je priljubila, da se je pogostoma nastanila za dalje časa v Asolu. Duse je ljubila Benečano in vso njeno okolico. Ljudstvo je to čutilo in ji je vračalo svojo ljubezen z odkrito naklonjenostjo in obudovanjem. Ko se je neki holandski vojak peljal po beneškem kanalu, je prišla mimo gondola z neko damo. Gondolieri se je sklonil h Holanderu in mu z očitno ginjlostjo pošepnil, da se v oni gondoli vozi »La Buse«. Dama v gondoli je vendar to slisala in ko jo je Holander pozdravil, se mu je prijazno nasmehnila, gondolieri pa je ves vzhlečen ponosno gledal na priljubljeno igralko Duse. Tako bo sedaj počivala v zemlji benečanski in dobro benečansko ljudstvo bo skrbno čuvalo grob velike umetnice.

Drobiž.

Radio na Angleškem. Angleško pošto ministrstvo je te dni objavilo, da je v dolo do konca marca 720.000 dovoljenj za sprejemne aparate brezžične telefonije.

Ciganska bitka. V španski provinci Salamanka traja že dolgo časa med dvema ciganskima narodovima zelo napeto razpoloženje radi spora med poglavarji. Te dni je prišlo do spopada, ki se je razvil v pravcato bitko obeh rodov. Ubilih je bilo 12 moških, težko ranjenih 6 moških in 6 žensk. Državna oblast tem rodovom ne more bližati. Drže se v gorovju in ogrožajo vso pokrajino.

Prstni odtisi dojenčkov. V vladni tolnski senatu je predložen zakonski načrt, ki vsebuje splošno obveznost, da se morajo pri vseh dojenčkih v Združenih državah kmalu po njihovem rojstvu napraviti odtisi njihovih prstov na rokah in nogah. Odtisi se imajo spraviti v posebnem arhivu, kjer se bo moglo spoznavati otroke, ki se izgube ali zamenjajo v otroških zavetstvih, bolnišnicah ali drugih zavodih.

Darila.

Družba sv. Cirila in Metoda je prejela meseca marca 100 Din od gosp. Anton Hafnerja iz Zeleznikov mesto vena na grob g. Jožefa Hafnerja iz Trate-Skotije Loka. Iskrena hvala!

BERSON

gumijevе pеtе in gumijevе podplatе

je potreba, da Vam Vaš čevljar priporoča Berson, kajti s tem ne pritrjujete samo denar, ampak si čuvate noge in čevlje.

Glavni urednik: RASTO PUSTOSLEMSER. Odgovorni urednik: VALENTIN KOPITAR.

Poslano.

Odgovor g. Ivan Koniču. V Vaših poslanih listih, zato Vam bodem dal priliko, da Vaše trditve dokazem pred sodiščem.

Bruno Belantič, sedlar in vojni ličar, Sp. šiška. Za ta spis uredništvo ne odgovarja.

F. M. Dostojevski:

Selo Stepančikovo in njega prebivalci.

(Nadaljevanje.)

Ježevkin. Vstopi močje majhne postave, živahnih, potuhnjenih oči in lahnega usmeva na precej debelih ustnih. V ponosnem fraku je in meri svedavo navzoče. »Naravnost iz mesta «dobrotnike», pravi gospodar in prosil vdovo Krahotkino, naj mu dovoli poljubiti krilo njenega »prevozhoditeljstva«, češ, da je podlež, ki išče protekcije in milosti. Nisko se klanja vsemu omislju in klečeplazi pred njim na vse načine. Navzoči se mu smejejo, ker se jim zdi, da igra vlogo prostovoljnega norca. Njegov prihod razveseli družbo. Smeh na njegov račun pa mu vendar ni všeč in zato pripominja, da ni tak podlež, kakor si misli omislje. »Rob seme, pravi, in moja žena je — robinja. Sladkorja mi nasipajte čim več, to bo dobro. Ah, batjuša, primek moj, reci mi, je res Ježevkin, toda kaj imam od tega? In ko jo vprašajo, kakaj se vedno ozira, kadar vstopi, odgovarja pohlevno, da se mu vedno zdi, da ga hoče nekdo od zadaj potolči s roko, kakor muho, zato se ostraja. Družba se smeja. Stric zašepeta Sergeju, da je to njen oče. Poštenjak, ki niti ne pije, samo sirota je, osem otrok ima. In ponosen je, miloščne ne vzame na noben način. Praskovja Ivanovna mu ponudi čaja. Ježevkin klepeča o svojem siromašnem življenju in omeni, da je srečal med potjo Bahčevja. Potem vprašuje, kje je glavni dobitnik Foma Fomič. Pravi, da je bil ta hip pri njem, kar silno vzmiri Rostaneva. Pripoveduje, da ga je našel pri delu. »Pri matematični nalogi so sedeli, nekaj so upotavljali, gotovo je bila vrstolomna naloga. Pithagorove hlače so narisali pri meni — sam sem videl. Trikrat sem posovlil, bilo

četrtič so dvignili glavico in kakor da so me prvič opazili. »Ne pojdem, so dejali: tam je prišel učenjak, torej za nas poleg take svedre ni več prostora.« Foma Fomič torej ni hotel biti navzoč pri sprejemu gospodarjevega nečaka. Devica Perepelicina zbada gospodarja, da je on kriv Fomičeve jeno. Tu se vmeša tudi vdova Krahotkina, češ, da sin žali svojo mater. Egoist si, Jegoroviča, mračni egoist. Siromak se izgovarja, da ni egoist, da se mati po pet dni jezi in noče govoriti z njim. Ključne na pomoč vse navzoče, naj pričajo, da res ni tako slab sin, kakor ga slika mati. Jegor liže je posebljena ničla, mož, ki sicer nosi hlače, drugače pa nima v sebi niti trohice moške krvi in moškega ponosa. Čunja je, s katero lahko briše prah s domače mize vsak, komur se ljubi. Tarna in javka, da ga mati po krivem dolži, da je vedno ponizen in da se pokori vsem njenim ukazom. S Fomičem sta si prišla navzkriž. Začela se je ta neprijetna zadeva takrat, ko se je peljal skozi selo Stepančikovo general Rusapetov v soprogo in svakinjo. Rostanev jih je povabil k sebi. To ni ugajalo Fomiču. Sedel je za mizo in molčal, naenkrat pa je zakričal: »Zalijo me, zalijo!« Zametil je gospodarja, da cenil generala bolj, kakor njega. Zahteval je od Rostaneva, da ga vvašuje in časti, kakor generala. Šele tedaj bi se pomirila. Gospodar je izgubil glavo. Opravičeval se je pred Fomičem, prošil oduškanja in obetal, da ga ne bo nikoli več praznil. Mati očita sinu, da je nevoščljiv. Navzoča gospodarjeva hči Aleksandra ne more več prenašati tega žaljivega tona in zbadanja. Oče se ji smili. »Nočem več molčati! Vsi smo dolgo trpeli radi Foma Fomiča, radi hudobnega, radi vašega grdega Foma Fomiča. Zakaj Foma Fomič nas pogubi vse, ker mu trobijo na ušesa, da je pameten, veličudnen, blagoroden, učen, smes vseh dobitnikov, Foma Fomič je za hot tepe vse mu verjel. Toľko sladkaj jedi so mu ponudili, da bi bilo drugega sram, a Foma Fomič je pojedel vse, kar je stalo pred njim, pa še vedno prosil. Videli boste, da pojde nas vse, vsa pa je kriv papa. Ta grdi, grdi

Foma Fomič, naravnost povem, nikogar se ne bojim. Glup je, neblagoroden, krut, tiran, opravičevalec, lažnjivec... Ah, jaz bi ga gotovo takoj spodila, papa ga pa obožava.« Generalovka se je malone onesvestila. »Vode, hitro vode!« Tudi Perepelicina je bila ogorčena. Nastane splošna zmešnjava. Kar se generalovka dvigne in zakriči na Sergeja — ven! ven iz hiše! Čemu je prišel? Ven! Ven, lump! Razburjena vdova ga je samenzalja s nekim Korovnikom, ki ga je baje povabil njen sin, da spodi iz hiše Fomiča. Ta hip vstopi stričev komornik Gavril s mladim, 16letnim pastirjem Falalejem, sporoči gospodarju, da prihaja po Fomičevem naročilu. Deček je plesal in tako ga je zasadel Fomič. Takoj nato se pojavi Vido-pjasev in zakliče: Foma Fomič! Vrata se odpro, na pragu se pokaže sam junak te povesti.

O belem biku in komarinskem mužiku (kmetu). Falalej je bil sirota. Stric ga je imel zelo rad. To je zadostovalo, da ga je Fomič sovražil. Deček je bil zelo lep. Ker pa ga je ljubila in negovala tudi vdova Krahotkina, si je tudi Fomič premislil. Sklenil je učiti in vzgajati ubogega dečka, ki je bil pa tako zabiti da mu ni šla v glavo niti materinščina. Hlapci so ga dražili s Francoskom. Foma ga nikakor ni mogel vzgojiti po svojem okusu. Nekega dne je požrl košček peciva, ki mu ga je dal gospodar in je po tem povedal v družbi gospode na vas glas da se je našel Stričev, kakor Martin mila. Drugič je prinesel Fomiču čaja ter mu povedal, da je videl v sanjah belega bika. Foma ga je srdito osmerjal. Dečka so kasnovali ter mu prepovedali, da ne sme nikoli več tmeti takih grobih, kmetijskih sanj. Predno je šel spat, je Falalej s solzami v očeh prošil dobrega Boga, da bi mu ne prikazal v sanjah tega prokletega bika. Toda Bog se ga ni hotel usmiliti. Drugo jutro se je takoj spomnil, da je zopet videl v sanjah belega bika. Foma ni mogel verjeti, da se take sanje ponavljajo in je napravil velik škandal. Vdova je sveršer bolela. Edina upanje je bilo, da se nebočni defek na bo

več sanjal o belem biku. Toga, glej spaka! Ves teden je sanjal Falalej vsako noč o biku. Najbolj zanimivo pa je bilo to, da si siromak ni mogel izmisliti kaj drugega in da je vsako jutro povedal resnico. K sreči je Foma kmalu pozabil usodnega belega bika, vsaj zdel se je tako. Pozneje se je izvedelo, da je imel važnejše pojase. Falalej pa je tudi izvrstno plesal. Zlasti mu je ugajal »komarinski mužik« (ruski nacionalni ples), ki ga je plesal vedno, če je le mogel. Slednjič je zvedel o tej zadevi Foma Fomič. Takoj je šel h gospodarju ter mu začel očitati, da hoče popolnoma pogubiti nesrečnega dihotja, ki plesče tako nedostojen ples. In ker ni dosegel zaželenega uspeha, je sklenil salotiti Falaleja na licu mesta. Prefal je nani, kakor lovec na divjačino in slednjič mu je bila sreča mila. Zalotil je paglavca, ko je plesal »komarinskega mužika«. Zgrabil ga je za ušesa in pripeljal v gosposki dom.

Foma Fomič. Foma je bil majhen, plešast, s kljukastim nosom in majhnimi bradavicami po vsem obrazu. Pod brado je imel veliko bradavico. Star je bil kakih petdeset let. Komaj ga je stric zagledal, je takoj velel, naj mu ponudi čaja. Foma ga je srdito zavrnil, da mu zdaj ni do njegovega čaja. Nato mu je stric predstavil svojega nečaka, ki ga je Foma premeril od nog do glave. Toda njegove misli so bile pri paglavcu. »Pojdi sem, dihot!« Samozavestno pripoveduje Obnoskin, da v takšnih ljudeh ni niti iskric misli in ideala, da se je gledal v zrcalo in videl, da je v primeri s tem fantičem pravi aristokrat. Vprašuje zabitega Falaleja, da-li je plesal. »Plesal sem«, se glasi odgovor. »Kaj si plesal? Kakšen ples? Povej!« »Komarinskega!« »Komarinskega! Kdo pa je ta komarinski? Kdo je ta tvoj Komarinski?« »Mužiki!« »Kakšen mužiki?« »E-komomnični, odgovarja Falalej. Foma je ogorčen. Pokazati hoče na tem zabitem strokaku, da je sam duhovna kapaciteta. Čudim se Pavel Semjonč, kaj delajo po tem vsi ti sočobni literati, pesniki, učenjaki, misleci? Kako, da se ne zanimajo za to,

kakšne pesmi poje ruski narod in kakšni napravi spremljajo njegove plesje? Kaj pa so počeli do sedaj vsi ti Puškin, Lermontovi, Borzidini? Narod pleše komarinskega, to apoteozo pijanosti, on pa prepeva o ne-kakih spominčicah. Poznam Rusijo, ona me pozna in zato govorim tako.«

Tudi Mizinčikov mu jeclaje pritrdi. Foma se širokosti o svojem znanju literature in vsega na svetu. Rostanev se mu prikljuje, češ, da je največji genij. Pripoveduje dolgozvezo zgodbo iz svojega življenja, to da Foma ga zavrne, da bi ne smel motiti literarnega pogovora. V navzočnosti vseh ozmerja la pritepenec svojega gospodarja. Zabrusi mu v obraz, da se spozna na umetno prav tako, kakor zajec na boben. Rostanev si ne upa ugovarjati, gospodar je v svoji hiši, pa vendar trpi, da ga pritepenec zmerja in saničuje. Slednjič se spravi Foma na komornika Gavrilu. Pripoveduje Pavlu Semjončicu, da mu daje za kazen pouk v francoščini. »Kakor Orfej mečmam tukajšnje običaje, samo ne s pesmami, nego s francoskim dialektom.« Prišli nesrečnega Gavrilu, da izgovori nekaj francoskih besed. Zasmehuje ga in kriči nani, da je ne oboječec, kmetavzar, ki ne pozna vedenja v boljši družbi. Gavril se razveže jeziki. Nič hudega sluteč pripoveduje navzočim, kako je ponizen in poslušen, slednjič pa omeni, da ni samo on tepec, da govore tudi o Fomiču, da je zelo hudoben človek. Gospodar da je pred njim kakor dete, sam Fomič pa ni niti generalov sin. To spravi Fomiča iz sebe. Začne se splošna zmešnjava, stric hitro porine predrežna skozi vrata. Generalovka kriči, naj ga zakuje v verige. Ta prisor je tako razjeli Sergeja, da stopi pred Fomiča in mu pove v obraz, da se strinja z Gavrilu glede mnenja o njem. Takoj je ogenj v strehi. Foma izlije svojo jaso na gospodarjevega nečaka. Malo majnka, da ga ne pretepa. Slednjič plane iz sobe, ostane družba za njim, ostaneta samo Ježevkin in Sergej. Toda tudi njemu ni več obetana v tej atmosferi. V glavi se mu vrti. Skoči na teraso, odskoči na vrt in pusti Ježevkina samoga. (Daleč prihodnja)

Originalna Jazz-Band
PLESI
RAZNE ATRAKCIJE

Odhodne postaje:
Reka: "Hotel Evropa"
(avtomobilski postaja)
Opatija: "Prod. kavarno"
"Principe Umberto"
Prvi odhod ob 11-30 uri
predpoldne.

Cercle des Etrangers-Zamet Slovanski Monte-Carlo
Prihod z Reke in Opatije v Jugoslavijo s posebnim avtomobilskim prometom vsake pol ure. — Vožnja traja 15 minut.

Dvorane se odpirajo vsaki dan ob 11 uri dopoldne.
Prvi odhod ob 11-30 uri predpoldne.
Cena za odhod in vrnitev Lit. 5.—

Amerikanski Bar
PRVOVRSTNA
RESTAVRACIJA

Krojačice

sposobne za izdelavo vreč izše Intendantke slagaliste Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. Oni, ki bi hoteli to delo izvrševati, naj se osebno jave 13. maja ob 9. v pisarni upravnika Intendantke slagaliste Dravske divizijske oblasti (Moste). Osebe, katere se ne zglase ob zgoraj navedenem času, ne pridejo v poštev. 3314

Nove nakupne in prodajne možnosti
Vam nudi 2440
mednarodni dunavski semenj v Bratislavi
od 23. avgusta do 2. septembra 1924.

Pisalni stroji, potrebščine
mehanična delavnica (popravljalnica)
L. BARAGA, Ljubljana,
Selenburgova ulica 6-L

DAMA se najhitreje moderno in okusno počese z uporabo

lasnega obročka
13555

Vedno velika izbira vpletk (kit). Priporočam se za vsa lasna dela, kakor tudi za barvanje sivih las z „L' Oreal Hené“, tudi v modnih barvah.

M. PODKRAJSEK,
frizer za dame in gospode,
Sv. Petra cesta 32

Klavirska delavnica
R. WARBINEK Ljubljana
Hilšerjeva ulica 5.

Popravilam in ugašujem klavirje in harmonije strokovno in ceno

Modni cefirji
3302
za srajce

iz prvovrstnih čeških tovarov, razven tega najfinjši francoski vzorci v veliki izbiri.
A. & E. Skaberné,
Ljubljana, Mestni trg 10

„Color“,
najboljša, neškodljiva BARVA ZA LASE.

Glavna zaloge drogerija A. KANC, Ljubljana. — Razpošilja tudi po pošti. 2922

NAJBOLJŠA
PUCH KOLESA
nove konstrukcije z garancije po znižanih cenah priporočila
IGN. VOK, Ljubljana
Sodna ulica šte. 7.
PODRUŽNICA: NOVOMESTO.

POZOR! **POZOR!**
Avtomobili na prodaj!

Osebn in **toverni:**
1 Fiat Wien 1 Perli Liesing 4 tonski
1 Daimler, skoro nov, start in 1 Walf 4 tonski
električna razsvetljava 1 Fiat Verpflogstyp 2 in pol tonski
v zelo dobrem stanju in generalno popravljeni. Plačilni pogoji po dogovoru. Vprašati je pri tvrdki.
1 Fiat Torino 15 Ter 1 1/2 tonski

„SVETLA“ d. d., Ljubljana, Hilšerjeva ulica št. 5.

Pri 10 do 20 procentnem popustu
se prodaja
pri A. Šinkovec nasl. K. Soss,
LJUBLJANA, Mestni trg šte. 19.
Došle novosti:
Za dame: Svila z klobuke in obleke, modni trakovi, barvasti etamini in satini, svileni in volneni jumperji, bluze, rokavice, nogavice t. d. t. d. Za gospode: srajce, zadnje novosti, kravate itd.
Cene konkurenčne. — Razpošilja se po pošti.

NARODNA KNJIGARNA
LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA 7
priporočila sledeče knjige:
Meško, Naše življenje Din 18.—
Jules Verne I. Mojster Caharija 10.—
„ „ **II. Kaj si je izmislil**
Dr. Oks 12.—
Kakršen gospod, tak sluga (burka v 1 d.) 10.—
Farrere, Civiliziranci, roman 20.—
Po pošti Din 2.— vsč. — Obenem priporočila razne druge romane, povesti, pravljice za mladino, drame in veseleigre.

DIVNO META RŽENA KAVA.
SLADNA
TAVRNIKA ŽITNE KAVE.
VELERAZNOVA ŽITNA KAVA.
OLJICE PRI LUBJANI.

Najnovejša iznajdba!
Brez kvarjenja blaga kemično snazovanje in vsakovrstno barvanje oblik.
ANTON BOC 1592
Ljubljana, Selenburgova ulica 6
L. nadstr. Glince-Vič 46

Dalmatinski
Portland
cement
svetovne znamke
„Salona“ (Tour)

nudi po najnižji dnevni ceni

tvornica „SPLIT“
d. d. za cement Portland iz skladišča v Ljubljani
Aleksandrova cesta 12.

Trgovina
modnih čevljev
in specialist za ortopedično in anatomično obnavo
Fran Szantner
Ljubljana, Selenburgova ul. 1

Čevljarja,
perfektnega v izdelovanju in prešivanju čevljev išče proti dobri plači — Tvornica cipela d. d. Siskak. 3281

Učenec,
močan, z dobrimi šolskimi spričevali, se sprejme pri — L. Gutenberg, trgovina z mešanim blagom, umetni mlin in elektrarna, Mežica, Koroško. 3296

Čevljarskega pomočnika,
samostojnega, zmogelnega vseh čevljarskih del — iščem. Stanovanje in hrana v hiši. Plača po dogovoru. — Pismene ponudbe na: Anton Mali, Vinica pri Črnomlju (Belo-krajina). 3127

TOVARNA BLIZU LJUBLJANE IŠČE
knjigovodjo-bilancista (prednost ima reflektant, ki bi nekaj časa vodil tudi korespondenco ter nadzoroval dela) in strojenisko-stenografino

z znanjem državnih jezikov ter nemščine. — Nasloniti je čimprej. — Podrobne ponudbe s pričevali ter ev sliko naj se pošlje pod »Perfekte« na Aloma Company v Ljubljani 3284

Leo paviljon,
zidan, z opeko krit, z vsem inventarjem cenó naprodaj na ljubljanskem sejmišču. — Ponudbe poslati na naslov: Gjurro Valjak, Maribor. 3294

POZOR! POZOR!
Ostanki za perilo so naprodaj po polovini ali zelo znižani ceni. Ne zamudite ugodne prilike. — Resljeva cesta št. 30, I. nadstr., desno. 3306

Redka prilika
za kavarnarje in društva! BILJARD znamke »Seifert«, dobro ohranjen, se ceno prodaja. — Vprašati je: Kavarna »Slona«, Ljubljana. 3303

Vrtni stole
prodaja najceneje — Rožmanec & Komp., Ljubljana, Mirje 4. 3051

Sode od vina
in žganja, 200 do 700 l velike, prodaja radi selitve F. Cvek, Kamnik. 3225

Kupim
rabljeno ameriško pisalno mizo in omaro za akte. — Ceni. ponudbe pod »Dobro ohranjeno« 3289 na upravo »Slov. Naroda«. 3276

Ženitna ponudba.
Poročiti želim dekleta ali vdovo do 35 let staro, katere ima posestvo na prometnem kraju. Sem 29 let star in imam pol milijona premoženja. — Resne ponudbe pod »Srečni dom 3297« na upravo »Slov. Naroda«. 3295

Žaluječa rodina H. Lasič.
3316

Žaluječa soproga
z rodino Smodej in dr. Schöberl.

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Za odgovore uprave naj se priloži 1 dinar. Plačuje se vnaprej.

Službe
Gospodična
želi premeniti službo k samskemu gospodu kot gospodinja. — Ponudbe pod »Gospodinja/3305«.

Čevljarja,
perfektnega v izdelovanju in prešivanju čevljev išče proti dobri plači — Tvornica cipela d. d. Siskak. 3281

Učenec,
močan, z dobrimi šolskimi spričevali, se sprejme pri — L. Gutenberg, trgovina z mešanim blagom, umetni mlin in elektrarna, Mežica, Koroško. 3296

Čevljarskega pomočnika,
samostojnega, zmogelnega vseh čevljarskih del — iščem. Stanovanje in hrana v hiši. Plača po dogovoru. — Pismene ponudbe na: Anton Mali, Vinica pri Črnomlju (Belo-krajina). 3127

TOVARNA BLIZU LJUBLJANE IŠČE
knjigovodjo-bilancista (prednost ima reflektant, ki bi nekaj časa vodil tudi korespondenco ter nadzoroval dela) in strojenisko-stenografino

z znanjem državnih jezikov ter nemščine. — Nasloniti je čimprej. — Podrobne ponudbe s pričevali ter ev sliko naj se pošlje pod »Perfekte« na Aloma Company v Ljubljani 3284

Leo paviljon,
zidan, z opeko krit, z vsem inventarjem cenó naprodaj na ljubljanskem sejmišču. — Ponudbe poslati na naslov: Gjurro Valjak, Maribor. 3294

POZOR! POZOR!
Ostanki za perilo so naprodaj po polovini ali zelo znižani ceni. Ne zamudite ugodne prilike. — Resljeva cesta št. 30, I. nadstr., desno. 3306

Redka prilika
za kavarnarje in društva! BILJARD znamke »Seifert«, dobro ohranjen, se ceno prodaja. — Vprašati je: Kavarna »Slona«, Ljubljana. 3303

Vrtni stole
prodaja najceneje — Rožmanec & Komp., Ljubljana, Mirje 4. 3051

Sode od vina
in žganja, 200 do 700 l velike, prodaja radi selitve F. Cvek, Kamnik. 3225

Kupim
rabljeno ameriško pisalno mizo in omaro za akte. — Ceni. ponudbe pod »Dobro ohranjeno« 3289 na upravo »Slov. Naroda«. 3276

Ženitna ponudba.
Poročiti želim dekleta ali vdovo do 35 let staro, katere ima posestvo na prometnem kraju. Sem 29 let star in imam pol milijona premoženja. — Resne ponudbe pod »Srečni dom 3297« na upravo »Slov. Naroda«. 3295

Žaluječa rodina H. Lasič.
3316

Žaluječa soproga
z rodino Smodej in dr. Schöberl.

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

MALI OGLASI

Učenka
se sprejme v trgovino z mešanim blagom pri — Anton Verbič, trgovcu v Sevnici. 3162

Sprejme se kolarški pomočnik
pri: Josip Kordeš, kolar in kovač, Lužinska cesta 20, Sušak. 3273

Prodaj
Mladi psi
bernardinske pasme naprodaj. — Novi Vodmat št. 46. 3312

Vrtni stole
prodaja najceneje — Rožmanec & Komp., Ljubljana, Mirje 4. 3051

Sode od vina
in žganja, 200 do 700 l velike, prodaja radi selitve F. Cvek, Kamnik. 3225

Kupim
rabljeno ameriško pisalno mizo in omaro za akte. — Ceni. ponudbe pod »Dobro ohranjeno« 3289 na upravo »Slov. Naroda«. 3276

Ženitna ponudba.
Poročiti želim dekleta ali vdovo do 35 let staro, katere ima posestvo na prometnem kraju. Sem 29 let star in imam pol milijona premoženja. — Resne ponudbe pod »Srečni dom 3297« na upravo »Slov. Naroda«. 3295

Žaluječa rodina H. Lasič.
3316

Žaluječa soproga
z rodino Smodej in dr. Schöberl.

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Osebn avto.
Radi selitve se prodaja avto »Puch«, tip VIII, 30 HP, šest sedežev, skoraj popolnoma nov. Cena zelo nizka: 80.000 Din. — Ogleda se lahko v avto-garaži E. Rosa na Poljski cesti, Ljubljana. 3219

Prodaj hišo
v večjem mestu v Sloveniji, na najbolj prometnem prostoru z vpeljano trgovino z usnjem in čevlji, ljarskimi potrebščinami in tudi čevlji. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 3238

Realitetna pisarna
Franc Schantel,
Ljubljana, Mestni trg 18, I. nadstr. — se priporoča za nakup in prodajo nepremičnin pod najugodnejšimi pogoji. 3301

Prodaj hišo
v večjem mestu v Sloveniji, na najbolj prometnem prostoru z vpeljano trgovino z usnjem in čevlji, ljarskimi potrebščinami in tudi čevlji. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 3238

Maloposestvo
na Gorenjskem, eno uro od železnice, obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja in hleva, 16 mernih kov posejano, košnja za tri živine ter po dogovoru gozda od 2 do 30 oralo — naprodaj. — Ponudbe, ozir. vprašanja pod »Industrijski kraj 3286« na upravo »Slovenskega Naroda«. 3276

Kupim
rabljeno ameriško pisalno mizo in omaro za akte. — Ceni. ponudbe pod »Dobro ohranjeno« 3289 na upravo »Slov. Naroda«. 3276

Ženitna ponudba.
Poročiti želim dekleta ali vdovo do 35 let staro, katere ima posestvo na prometnem kraju. Sem 29 let star in imam pol milijona premoženja. — Resne ponudbe pod »Srečni dom 3297« na upravo »Slov. Naroda«. 3295

Žaluječa rodina H. Lasič.
3316

Žaluječa soproga
z rodino Smodej in dr. Schöberl.

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315

Velike Lašče, dne 12. maja 1924. 3315